

Dirnad Economi Cymru

Adroddiad chwarterol

Tachwedd 2023

Contents

Crynodeb	3
1. Rhagymadrodd	5
2. Rhagolygon economaidd byd-eang, y DU a rhanbarthol	6
3. Darlun BBaCh yn y DU a Chymru	16
4. Y ddarpariaeth o gyllid i BBaCh a chost cyllid	21
5. Gweithgarwch Banc Datblygu Cymru	25
6. Casgliadau	30
Atodiad 1	31
Atodiad 2	32

Max Munday, Annette Roberts, Neil Roche a Wanxiang Cai

Uned Ymchwil Economi Cymru, Ysgol Busnes Caerdydd
mundaymc@cf.ac.uk

I gael rhagor o wybodaeth neu i gyflwyno adborth a chynigion ymchwil, e-bostiwch: DirnadEconomi@bancdatblygu.cymru

Mae'r SYG wedi rhoi cyngor ar gynhyrchu'r adroddiad hwn ond nid yw'n gyfrifol am y safbwyntiau na'r ystadegau a gyflwynwyd ac nid yw wedi dilysu'r cynnwys.

Dirnad Economi Cymru Cyfyngedig, Uned J Pentref Busnes Iâl, Ffordd Ellice, Wrecsam, Cymru, LL13 7YL, 11001584.

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC / DBW. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru

Dyma adroddiad chwarterol cyntaf Dirnad Economi Cymru ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24.

Mae amodau economaidd y DU yn parhau i fod yn heriol, gyda chwyddiant, cyfraddau llog a chostau byw yn dal i ddominyddu penawdau. Ym mis Medi 2023 penderfyniad Banc Lloegr oedd gadael cyfraddau llog heb eu newid ar 5.25%.

Yn rhyngwladol, mae pwysau chwyddiant a chodi cyfraddau banc canolog wedi cyfyngu ar dwf byd-eang, er y gall y pwysau hyn fod yn lleddfu. Cafodd rhagamcanion twf y Gronfa Ariannol Ryngwladol ar gyfer 2023 eu huwchraddio ychydig i 3% yn eu Rhagolwg Economaidd Byd-eang diweddar. Er bod adferiad Tsieina wedi arafu yn ystod 2023, nid yw hyn wedi effeithio'n sylweddol ar dwf byd-eang hyd yma, gan fod rhai economïau mawr eraill, megis yr Unol Daleithiau, wedi profi twf gwell na'r disgwyl.

Amodau economaidd sy'n wynebu mentrau bach.

Mae data SYG yn dangos bod cyfradd flynyddol prisiau allbwn cynhyrchwyr (giât ffatri) wedi cynyddu 0.3 pwynt canran o ostyngiad o 0.7% ym mis Gorffennaf 2023 i ostyngiad o 0.4% ym mis Awst. Roedd cyfradd chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis y DU yn 6.7% ym mis Awst 2023, i lawr o 6.8% ym mis Gorffennaf. Mae'r cyfraddau hyn yn cyferbynnu â'r uchafbwynt diweddar o 11.1% ym mis Hydref 2022.

Yn dilyn cynnydd o 0.1% yn 2023 Ch1, mae'r amcangyfrif chwarterol cyntaf o gynnyrch domestig gros (CDP) real y DU gan yr SYG yn dangos bod yr economi wedi cynyddu 0.2% yn 2023 Ch2 (Ebrill i Fehefin 2023). Mae amcangyfrifon CDG misol yn dangos bod economi'r DU wedi crebachu 0.5% ym mis Gorffennaf 2023, yn dilyn twf o 0.5% ym mis Mehefin 2023, a gostyngiad o 0.1% ym mis Mai.

Cynyddodd buddsoddiad busnes y DU 3.4% yn 2023 Ch2. Roedd hyn yn dilyn cynnydd o 3.3% yn 2023 Ch1. Roedd buddsoddiad busnes yn 2023 Ch2 4.5% yn uwch na 2019 Ch4, y chwarter cyn y pandemig COVID-19.

Roedd nifer y swyddi gwag yn y DU yn 989,000 yn y cyfnod rhwng Mehefin ac Awst, sef gostyngiad o 64,000 o gymharu â'r chwarter blaenorol, Mawrth i Fai 2023. Rhwng Mehefin ac Awst 2023, roedd cyfanswm y swyddi gweigion wedi gostwng 268,000 o gymharu â'r lefel flwyddyn yn ôl.

Mae amcangyfrifon cynnar o Gwybodaeth Amser Real TWE yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Awst 2023 i 30. 1m, cynnydd o 1.5% dros y ffigwr ar gyfer Awst 2022. Yng Nghymru tyfodd nifer y gweithwyr cyflogres 18,000 (neu 1.4%) i 1.32m yn y flwyddyn hyd at Awst 2023.

Amcangyfrifwyd bod cyfradd ddiweithdra'r DU ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at Orffennaf 2023 yn 4.3%, cynnydd o 0.5 pwynt canran o'r cyfnod tri mis blaenorol. Yng Nghymru, y gyfradd ddiweithdra ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at fis Gorffennaf 2023 oedd 3.8% (gostyngiad o 1.1 pwynt canran ers y tri mis blaenorol).

Yn ystod y flwyddyn hyd at Awst 2023, cynyddodd nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra yn y DU 0.03m i 1.55 miliwn o bobl. Yng Nghymru, hawliodd 61,000 o bobl fudd-daliadau cysylltiedig â diweithdra (sy'n hafal i 3.2% o'r boblogaeth oedran gweithio, o gymharu â ffigur o 3.7% ar gyfer y DU) ym mis Awst 2023, gostyngiad o 2,800 o hawlwy'r o'r flwyddyn hyd at Awst 2022.

Yn ôl yr Arolwg o'r Llafurlu, cyfradd dileu swyddi'r DU ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at fis Gorffennaf 2023 oedd 3.6 fesul 1,000 o weithwyr. Yng Nghymru nid yw'r amcangyfrif ar gael ar gyfer y tri mis hyd at fis Gorffennaf. Fodd bynnag, ar gyfer y tri mis hyd at fis Mehefin y gyfradd ar gyfer Cymru oedd 2.6 fesul 1,000 o weithwyr.

Roedd mynegeion allbwn yng Nghymru wedi aros yn gymharol sefydlog am tua 8 chwarter yn olynol hyd at 2023 Ch1. Er bod mynegai gwasanaethau'r farchnad wedi bod ychydig yn uwch na'r flwyddyn gyn-bandemig yn 2019, nid yw'r mynegai cynhyrchu ar gyfer Cymru wedi adennill i lefelau 2019, a gyda'r

mynegai wedi gostwng yn 2023 Ch1. Mewn cyferbyniad, mae mynegai adeiladu Cymru wedi dangos twf cryf yn 2022Ch4 a 2023Ch1.

Yn eu Rhagolygon Economaidd DU Haf 2023, rhagwelodd y Sefydliad Cenedlaethol ar gyfer Ymchwil Economaidd a Chymdeithasol dwf CDG y DU o 0.4% yn 2023, a 0.3% yn 2024.

Y galw am a'r cyflenwad o gyllid BBaChau.

Yn dilyn rhywfaint o adferiad yn 2023 Ch1, gostyngodd mynegai hyder busnesau bach y DU o'r Ffederasiwn Busnesau Bach yn 2023 Ch2. Symudodd y mynegai hyder o -45.8 yn 2022Ch4 i -2.8 yn 2023Ch1 ac yna i -14.2 yn 2023Ch2.

Ers 2021 Ch2, mae nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru wedi rhagori ar enedigaethau busnes ym mhob un ond chwarter (2022Ch2). Yng Nghymru roedd 2,580 o enedigaethau busnes a 3,015 o farwolaethau busnes yn 2023 Ch2.

Adroddodd Arolwg o Effeithiau ac Amodau Busnes y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gyfer 21 Awst 2023 i 3 Medi 2023 (Wave 90) ostyngiad yng nghanran y busnesau a roddodd y gorau i fasnachu'n barhaol i 1.3% (3.0% oedd y ffigur rhwng 16 Mai a 11 Mehefin 2023). Nododd ymatebwyr Cymru mai prisiau ynni a gostyngiad yn y galw oedd eu prif bryderon.

Gwelwyd gostyngiad sydyn yn nifer yr ansolfedd yng Nghymru a Lloegr o 2,551 ym mis Mai 2023 i 1,727 ym mis Gorffennaf 2023. Roedd y gostyngiad wedi'i ysgogi'n bennaf gan ddatodiad gwirfoddol credydwy, a ostyngodd o 2,176 ym mis Mai 2023 i 1,336 ym mis Gorffennaf 2023.

O gymharu â 2022 Ch2, roedd dyfarniadau llys sirol yng Nghymru a Lloegr i fyny 20% i 277,000 yn 2023 Ch2, gyda 92% o'r rhain yn ddyfarniadau diffygdlu. Yn y cyfamser, cynyddodd hawliadau llys sirol 12% i 419,000 o gymharu â 2022 Ch2. Mae'r codiadau hyn yn peri pryder gan y gall dyfarniadau llys sirol ar gyfer dyled ragfynegi ansolfedd yn y dyfodol yn rhannol.

Mae Arolwg Cyflwr Credyd chwarterol Banc Lloegr o fanciau a benthycwyr cymdeithasau adeiladu yn adrodd bod cyflenwad a galw cymharol sefydlog am fenthyciadau busnes yn 2023Ch2. Adroddwyd bod cyfraddau diofyn ar fenthyciadau busnes wedi aros yn sefydlog ar draws busnesau o bob maint yn ystod 2023 Ch2. Fodd bynnag, roedd yr adroddiad yn rhagweld y byddai cyfraddau diofyn yn codi ar gyfer mentrau bach.

Dangosodd y Monitor Cyllid BBaChau 2023Ch2 fod cyfran y BBaChau a oedd wedi defnyddio unrhyw gyllid allanol yn y tri mis diwethaf wedi cynyddu o 34% yn 2022 Ch4 i 44% yn 2023Ch2.

Mae data Banc Lloegr yn dangos bod cyfradd twf benthyciadau BBaCh yn -4.2% ym mis Gorffennaf 2023, gan nodi gostyngiad mewn benthyciadau BBaCh am 23 mis ers mis Medi 2021. Yn y cyfamser, cynyddodd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh am 22 mis yn olynol, o 2.65 % ym mis Hydref 2021 i 7.55% ym mis Gorffennaf 2023.

Datgelodd cronfa ddata Bureau van Dijk FAME yr amcangyfrifwyd bod 5.8% o BBaChau yng Nghymru yn y categori statws credyd Risg Uchaf, i fyny o tua 4.7% ym mis Medi 2022.

Banc Datblygu Cymru.

Yn 2023/24 Ch1 cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 114 o fuddsoddiadau, gyda chyfanswm gwerth o bron i £27m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â bron i 700 o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd.

Roedd dyled newydd a buddsoddiad ecwiti yn 2023/24 Ch1 bron yn £18m, gyda bron i £9m pellach o fuddsoddiad datblygu eiddo. Derbyniodd busnesau yn ne ddwyrain Cymru bron i hanner cyfanswm y cronfeydd buddsoddi yn ystod Ch1 2023/24, gyda chwmnïau yn y canolbarth a'r de-orllewin yn cael tua 29% o'r cronfeydd, a busnesau yn y gogledd yn cyfrif am bron i 23% o'r cronfeydd buddsoddi.

Mae'r adroddiad hwn yn darparu adolygiad o ddata economaidd sy'n berthnasol i ddatblygiad BBaChau yng Nghymru, a chrynodeb o weithgareddau buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn ystod chwarter cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad yn cynnwys sylwebaeth ar y cyd-destun economaidd byd-eang a lleol a'r amodau sy'n effeithio ar y cyflenwad a'r galw am gyllid yng Nghymru.

Mae adrannau 2-4 o'r adroddiad hwn yn darparu'r cyd-destun macro-economaidd y mae BBaChau Cymru yn gweithredu ynddo ac yn archwilio ffactorau sy'n ymwneud â'r galw am gyllid BBaChau, a'r cyflenwad a'r gost ohono. Mae Adran 5 yn crynhoi gweithgareddau Banc Datblygu Cymru. Mae'r adran olaf yn rhoi rhai casgliadau cyffredinol i'r adroddiad.

Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig i raddau helaeth ar ddata sydd ar gael i'r cyhoedd (a adroddir yn gyffredinol mewn blynyddoedd calendr) ynghyd â dadansoddiad arbennig o ddata a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru (adroddir yn bennaf

mewn blynyddoedd ariannol). Oherwydd gwahaniaethau yn y cyfnodau adrodd, bydd rhywfaint o ddiffyg cyfatebiaeth amserol rhwng data yn yr adroddiad hwn.

Fel yr amlygwyd yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer 2022/23 a gyhoeddwyd eisoes, mae Dirnad Economi Cymru wedi ehangu i gynnwys partneriaid academiaidd newydd, Ysgol Busnes Bangor a'r Ganolfan Ymchwil Menter. Bydd y cydweithio ehangach sydd bellach yn rhan o Dirnad Economi Cymru yn cyhoeddi cyfres o allbynnau yn ystod blwyddyn 2023/24 gan gynnwys adroddiadau ar:

- Gwerthusiad terfynol o effeithiau ymyriadau ariannol Covid-19 Llywodraeth Cymru ar fusnesau,
- Busnesau ymchwil a datblyg-ddwys yng Nghymru,
- Asesu a yw ecwiti cam cynnar ar gael yng Nghymru,
- Polisiâu di-garbon net a mentrau BBaCh tuag at ddatgarboneiddio.

- Parhaodd cynnydd mewn cyfraddau banc canolog i effeithio ar dwf a chyfyngu ar yr economi fyd-eang yn 2023 Ch2. Fodd bynnag, roedd rhai arwyddion o leddfu wrth i ragolwg twf byd-eang y Gronfa Ariannol Ryngwladol ar gyfer 2023 gael ei uwchraddio, 0.2 pwynt canran, i 3.0%.
- Penderfynodd Banc Lloegr adael cyfraddau llog heb eu newid ar 5.25% ym mis Medi 2023, gan nodi bod tystiolaeth gynyddol o rywfaint o effaith gan bolisi ariannol llymach ar y farchnad lafur a'r economi yn gyffredinol.
- Roedd data CDG amcangyfrifedig y chwarter cyntaf yn dangos bod economi'r DU wedi tyfu 0.2% yn 2023 Ch2, fymryn yn uwch na'r gyfradd twf o 0.1% yn y chwarter blaenorol.
- Roedd chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 6.7% ym mis Awst 2023, i lawr o 6.8% ym mis Gorffennaf.
- Roedd y gyfradd ddiweithdra yng Nghymru yn y cyfnod o dri mis hyd at Orffennaf 2023 i lawr 1.1 pwynt canran ers y chwarter blaenorol, i 3.8%. Cyfradd gymharol y DU oedd 4.3% (cynnydd o 0.5 pwynt canran ar y chwarter).

Rhagolygon byd-eang

Yn y Rhagolwg Economaidd y Byd¹ y Gronfa Ariannol Ryngwladol (IMF) a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2023, y rhagolwg ar gyfer cynnyrch domestig gros (GDP) y byd oedd y byddai twf yn arafu o 3.5% yn 2022 i 3.0% yn 2023. Roedd hyn 0.2 pwynt canran yn uwch na y rhagolwg hwnnw yn Rhagolwg Economaidd y Byd Ebrill 2023² ond yn dal yn gymharol isel o gymharu â chyfraddau twf byd-eang y gorffennol.

Rhagolwg y Gronfa Ariannol ryngwladol a adwaenir fel yr IMF ar gyfer twf CDG byd-eang yn 2024 oedd 3.0%, sydd ychydig yn uwch na rhagfynegiad diweddaraf Banc y Byd ym mis Mehefin o 2.1%.³ Yn ôl yr IMF, rhagwelwyd y byddai twf CDG yn yr Unol Daleithiau yn 1.8% yn 2023, cyn disgyn i 1.0% yn 2024, gyda'r ffigurau

cymharol ar gyfer ardal yr Ewro yn sefyll ar 0.9% yn 2023 a 1.5% yn 2024. Yn y UK cafodd yr amcanestyniad ar gyfer 2023 ei uwchraddio 0.7 pwynt canran o adroddiad rhagolwg Ebrill 2023, i 0.4%, a chyda thwf rhagamcanol o 1.0% yn 2024. Disgrifiwyd y rhesymau dros yr adferiad cymharol a ragwelir yng nghyfradd twf CDG y DU fel adlewyrchu defnydd a buddsoddiad cryfach na'r disgwyl yn dilyn cwmp mewn prisiau ynni; cytundeb Fframwaith Windsor yn lleihau ansicrwydd Brexit; a mwy o hyder yn y sector bancio wrth i "straen bancio byd-eang wasgaru" ym mis Mawrth⁴.

Nododd yr IMF fod cynnydd yng nghyfraddau polisi banc canolog, i fynd i'r afael â chwyddiant, yn parhau i effeithio ar dwf, tra'n rhagweld y bydd prif chwyddiant byd-eang yn disgyn o 8.7%

¹ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/07/10/world-economic-outlook-update-july-2023>

² <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/04/11/world-economic-outlook-april-2023>

³ <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/6e892b75-2594-4901-a036-46d0dec1e753/content>

⁴ PTudalen 5 o IMF Gorffennaf 2023 Adroddiad Llawn Rhagolwg Economaidd y Byd: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/07/10/world-economic-outlook-update-july-2023>

yn 2022, i 6.8% yn 2023, a 5.2% yn 2024, ond gyda chwyddiant craidd debygol o ddisgyn yn arafach. Mae Rhagolwg Economaidd yr OECD, Adroddiad Interim⁵ a gyhoeddwyd ym mis Medi 2023, yn rhagweld y byddai chwyddiant y DU yn 2023 yn 7.2% ar gyfartaledd, sef cynnydd o 0.3 pwynt canran o'i ragfynegiad blaenorol ar gyfer y flwyddyn, a chyfradd uwch nag unrhyw economi ddatblygedig arall ar gyfer 2023.

Roedd risgiau i weithgarwch economaidd byd-eang a nodwyd yn adroddiad Rhagolwg Economaidd y Byd yr IMF⁶ yn cynnwys pwysau chwyddiantol pellach o ganlyniad i gynnydd yn y gwrthdaro yn yr Wcráin; ac arafu yn adferiad Tsieina, a allai ddeillio o grebachiad yn sector eiddo tiriog y genedl (gydag, er enghraifft, Country Garden, un o gwmnïau eiddo tiriog mwyaf Tsieina, mewn sefyllfa fregus ar hyn o bryd oherwydd dyledion cynyddol)⁷.

Lleddfu rhywfaint ar bwysau chwyddiant y DU

Mae data gan yr SYG yn amlygu bod cyfradd flynyddol prisiau allbwn cynhyrchwyr (giât ffatri) wedi cynyddu 0.3 pwynt canran o ostyngiad o 0.7% ym mis Gorffennaf 2023 i ostyngiad o 0.4% ym mis Awst. Hwn oedd y cynnydd mis ar fis cyntaf yn y gyfradd flynyddol ers mis Gorffennaf 2022, ond yr ail fis yn olynol y bu'r gyfradd yn negyddol.⁸

Cynhyrchion petrolewm wedi'u mireinio oedd â'r cyfraniad mwyaf tuag i lawr at y gyfradd chwyddiant allbwn blynyddol ym mis Awst 2023, gyda chyfraniad negyddol o 3.5 pwynt canran. Daeth y cyfraniad tuag at i fyny gwrthbwysu mwyaf at y gyfradd chwyddiant allbwn blynyddol ym mis Awst 2023 o allbynnau eraill o weithgynhyrchu (1.2 pwynt canran). Nododd yr SYG, er bod cyfraddau chwyddiant prisiau cynhyrchwyr blynyddol wedi troi'n negyddol, gyda phrisiau mewn rhai sectorau'n gostwng, roedd y lefelau mynegai ar gyfer prisiau mewnbwn ac allbwn yn parhau i fod yn sylweddol uwch na'u lefelau yn 2021.

Yn ôl y Swyddfa Ystadegau Gwladol, roedd chwyddiant deuddeg mis Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) yn y DU yn 6.7% ym mis Awst 2023, i lawr o 6.8% ym mis Gorffennaf.⁹ Mae'r cyfraddau hyn yn cyferbynnu â'r uchafbwynt diweddar o 11.1% ym mis Hydref 2022. Gwelwyd arafu prisiau bwyd fel un o'r prif ddylanwadau ar y cwmp 'syndod' mewn chwyddiant ym mis Awst 2023.¹⁰

Ym mis Medi 2023, penderfynodd Banc Lloegr adael cyfraddau llog heb eu newid ar 5.25%. Nododd yn ei Grynodedd Polisi Ariannol¹¹ ar gyfer mis Medi fod tystiolaeth gynyddol o rywfaint o effaith o bolisi ariannol llymach ar y farchnad lafur a'r economi yn gyffredinol. Roedd hyn yn cynnwys gostyngiad graddol yn nifer y swyddi gwag ochr yn ochr â diweithdra cynyddol yn y DU, a disgwyliadau y bydd economi'r DU yn tyfu ar gyfradd fwy tawel yn rhannol oherwydd y cynnydd diweddar mewn costau benthyca.

⁵ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1f628002-en/index.html?itemId=/content/publication/1f628002-en#chapter-d1e50-37ed2a2086>

⁶ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/07/10/world-economic-outlook-update-july-2023>

⁷ <https://www.theguardian.com/world/2023/aug/31/country-garden-chinese-property-developer-reports-half-year-financial-loss-fears-default-risk>

⁸ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/producerpriceinflation/august2023>

⁹ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/consumerpriceinflation/latest>

¹⁰ <https://www.bbc.co.uk/news/business-66844295>

¹¹ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2023/september-2023>

Mae amcangyfrifon twf CDG y DU yn dangos bod yr economi wedi ehangu ychydig yn 2023 Ch2

Yn dilyn cynnydd o 0.1% yn 2023Ch1, mae'r amcangyfrif chwarterol cyntaf o gynnyrch domestig gros (GDP) real y DU gan yr SYG yn dangos bod yr economi wedi cynyddu 0.2% yn 2023Ch2 (Ebrill i Fehefin 2023)¹². O ddiwedd arbennig, ar ddechrau mis Medi 2023, oedd y cyhoeddiad gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol fod economi'r DU wedi gwneud adferiad llawer mwy cadarn yn ystod Covid ar ddiwedd 2021 nag a amcangyfrifwyd yn flaenorol.¹³ Roedd "data cyfoethocach" o'i harolygon blynyddol a'i data gweinyddol wedi galluogi'r SYG i ailgyfrifo ffigurau a gyhoeddwyd yn flaenorol fel: bod economi'r DU bellach yn cael ei hamcangyfrif i fod 0.6% yn fwy yn ystod tri mis olaf 2021 o gymharu â lefelau cyn-bandemig (mae hyn yn cymharu â'r amcangyfrif gwreiddiol bod economi'r DU 1.2% yn llai); roedd y cwmp yn economi'r DU yn ystod y cyfyngiadau symud yn 2020 yn llai na'r amcangyfrif cyntaf (cynnyrch yn gostwng 10.4%, yn lle 11.0%); ac roedd yr adferiad yn 2021 yn gyflymach nag a gyfrifwyd yn wreiddiol, gyda thwf CDG o 8.7% yn lle 7.6%. Gyda'i gilydd, mae rhai sylwebwyr wedi awgrymu bod holl naratif economaidd ôl-bandemig y DU o dwf swrth "newydd gael ei ddiwygio".¹⁴

Yn ôl sector, amcangyfrifir bod allbwn gwasanaethau wedi codi 0.1% yn 2023 Ch2, yn dilyn cynnydd o 0.1% yn 2023 Ch1. Yr is-sector gwybodaeth a chyfathrebu (a gynyddodd 1.0% yn 2023 Ch2), ynghyd â gweithgareddau llety a gwasanaethau bwyd (a gododd 1.6% yn 2023 Ch2) a ddarparodd y cyfraniad cadarnhaol mwyaf at dwf. Roedd y cynnydd yn yr olaf wedi'i ysgogi gan wasanaethau bwyd a diod a welodd

Mehefin cryf, gyda'r SYG yn dyfynnu tystiolaeth anecdotaidd bod tywydd braf a chynnydd mewn digwyddiadau byw wedi rhoi hwb i drosiant busnesau yn ystod y mis hwn. Bu gostyngiad allbwn mewn gweithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol o 1.0% yn 2023Ch2, gyda gostyngiadau mewn ymchwil a datblygu gwyddonol, gweithgareddau pensaernïol a pheirianeg a hysbysebu ac ymchwil marchnad.

Yn 2023Ch2, tyfodd allbwn cynhyrchu 0.7%, yn dilyn cynnydd o 0.1% yn y chwarter blaenorol. Cynhyrchu oedd prif yrrwr y twf hwn (cynnydd o 1.6%), gydag wyth o'i dri ar ddeg o is-sectorau yn dangos cynnydd yn y chwarter. Nododd yr SYG y gallai hyn adlewyrchu gostyngiad mewn prisiau mewn bwn dros y cyfnod gan gymryd peth o'r pwysau ariannol oddi ar weithgynhyrchu. Perfformiodd gweithgynhyrchu cerbydau modur, trelars, a lled-trelars yn arbennig o gryf yn y chwarter. Adroddodd y Gymdeithas Gweithgynhyrchwyr a Masnachwyr Moduron (CGMM) gynnydd o 31.6% yng nghynhyrchiant ceir yn y DU, ar gyfer y flwyddyn hyd at fis Gorffennaf 2023¹⁵ wrth i adferiad o heriau diweddar, megis prinder sglodion byd-eang, barhau.

Mae amcangyfrifon CDG misol yn dangos bod economi'r DU wedi crebachu 0.5% ym mis Gorffennaf 2023,¹⁶ yn dilyn twf o 0.5% ym mis Mehefin 2023, a gostyngiad o 0.1% ym mis Mai. Mae'r gostyngiad mewn CDG ym mis Gorffennaf wedi bod yn rhannol gysylltiedig â gweithredu diwydiannol yn y sector iechyd a thywydd gwlyb yn effeithio ar y sectorau adeiladu a manwerthu.

¹² <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/apriltajune2023>

¹³ <https://www.bbc.co.uk/news/business-66680188>

¹⁴ <https://news.sky.com/story/the-uk-actually-fared-much-better-after-covid-than-first-thought-heres-why-it-matters-12952220>

¹⁵ <https://www.smmr.co.uk/2023/08/six-months-of-growth-for-uk-car-production/>

¹⁶ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpmonthlyestimateuk/july2023>

Cynyddodd buddsoddiad busnes y DU yn 2023 Ch2

Yn ôl yr SYG, tyfodd buddsoddiad busnes y DU yn 2023Ch2 3.4% (amcangyfrif dros dro).¹⁷ Roedd hyn yn dilyn cynnydd o 3.3% (amcangyfrif diwygiedig) yn 2023 Ch1.¹⁸ Roedd y cyfraniad cadarnhaol mawr at y twf hwn ym maes trafndiaeth, sector lle mae'r SYG yn nodi y gall buddsoddiad fod yn gyfnewidiol oherwydd gwerth uchel rhai offer trafndiaeth. Yn ystod 2023 Ch2 roedd buddsoddiad cymharol gryf mewn trafndiaeth awyr a gynyddodd 23%. Yn

dilyn 2023Ch1 cryf, gwelodd offer technoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh), a pheiriannau ac offer eraill, ostyngiad mewn buddsoddiad yn 2023Ch2, gan adlewyrchu diwedd y cymhelliant uwch-ddidyniad, rhyddhad treth dros dro ar fuddsoddiad asedau cyfalaf cymwys, ar y 31ain o Fawrth 2023. Roedd buddsoddiad busnes yn 2023 Ch2 4.5% yn uwch na 2019Ch4, y chwarter cyn pandemig COVID-19.¹⁹

Cyhoeddiad ar ddyfodol gwaith dur Port Talbot

Ganol mis Medi 2023, cyhoeddwyd y byddai gwaith Tata ym Mhort Talbot, gwaith dur mwyaf y DU, yn derbyn hyd at £500m o fuddsoddiad gan lywodraeth y DU, ynghyd â £700m gan Tata Steel ei hun, i gadw'r safle yn gweithredu ac i helpu i'w drawsnewid fel bod ei gynhyrchiant yn wyrddach – gan dorri allyriadau trwy osod

ffwrneisi bwa trydan newydd.²⁰ Fodd bynnag, cododd pryderon y gallai hyd at 3,000 o swyddi gael eu colli ledled y DU pe bai'r symudiad hwn i ddulliau llai llafurddwys o gynhyrchu dur yn cael eu gwneud, a byddai gofyniad i'r DU ddibynnu ar fewnforion o fathau penodol o dduur y ni allai ffwrneisi newydd arfaethedig gynhyrchu.

Gostyngiad parhaus mewn swyddi gweigion yn y DU

Roedd nifer y swyddi gwag yn y DU yn 989,000 yn y cyfnod Mehefin i Awst – gostyngiad o 64,000 ers y chwarter blaenorol, Mawrth i Mai 2023.²¹ Rhwng Mehefin ac Awst 2023, roedd cyfanswm y swyddi gwag i lawr 268,000 o'r lefel flwyddyn yn ôl, er eu bod wedi aros 188,000 yn uwch na'u lefel cyn-bandemig rhwng Ionawr a

Mawrth 2020. Roedd y gostyngiadau cyfrannol mwyaf mewn swyddi gwag ym mis Mehefin i fis Awst 2023 o'r chwarter blaenorol yn y diwydiannau gweithgareddau gweinyddol a gwasanaethau cymorth (gostyngiad o 15.7%), a gweithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol (gostyngiad o 12.1%).

¹⁷ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/businessinvestment/apriltojune2023provisionalresults>

¹⁸ Mae data buddsoddi busnes yn destun adolygiad sylweddol yn dilyn yr amcangyfrif (dros dro) cyntaf.

¹⁹ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/datasets/grossfixedcapitalformationbysectorandasset>

²⁰ <https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-66819458>

²¹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/jobsandvacanciesintheuk/september2023>

Mae amcangyfrifon cynnar o Wybodaeth Amser Real Talu Wrth Ennill²² yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Awst 2023 i 30.1m, cynnydd o 449,000 o weithwyr (neu 1.5%) dros y ffigur ar gyfer Awst 2022, a chynnydd o 1,120,000 (neu 3.9%) ers mis Chwefror 2020.

Yn y flwyddyn hyd at Awst 2023, roedd y cynnydd mwyaf mewn gweithwyr cyflogedig ar gyflogres yn y DU yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol (cynnydd o 193,000 o weithwyr neu 4.7%) ac ar ei leiaf yn y sector cyfanwerthu a manwerthu (gostyngiad o 19,000 neu -0.4 %).²³ Gwelodd y sector cyfanwerthu a manwerthu, gwasanaethau gweinyddol a chymorth, adeiladu, llety a gwasanaethau bwyd, ac amaethyddiaeth, coedwigaeth, a physgota ostyngiad yn nifer y gweithwyr cyflogedig rhwng Awst 2022 ac Awst 2023. Roedd y cynnydd canrannol uchaf mewn

gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn mewn cynhyrchu a chyflenwi ynni (8.7% neu 9,000 o weithwyr), cyllid ac yswiriant (5.0% neu 53,000 o weithwyr), ac iechyd a gwaith cymdeithasol (fel y nodir uchod, 4.7% neu 193,000 o weithwyr).

Yng Nghymru cynyddodd nifer y gweithwyr cyflogedig 18,000 (neu 1.4%) i 1.32m yn y flwyddyn hyd at Awst 2023.²⁴ Mae data rhanbarthol y DU ar weithwyr cyflogres fesul sector yn cael ei ddiweddarau'n llai aml, ond mae'r data hyd at fis Gorffennaf 2023 yn dangos bod y cynnydd canrannol mewn gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn ar ei uchaf mewn cyllid ac yswiriant (7.7% neu 2,800 o weithwyr).²⁵ Dros y flwyddyn hyd at fis Gorffennaf 2023, bu cynnydd o 11,300 (neu 5.2%) o weithwyr cyflogedig yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol yng Nghymru, a 5,000 (neu 2.7%) mewn addysg.

Mae'r gyfradd ddiweithdra yn cynyddu yn y DU ond yn gostwng yng Nghymru

Amcangyfrifwyd bod cyfradd ddiweithdra'r DU ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at Orffennaf 2023 yn 4.3%, cynnydd o 0.5 pwynt canran o'r cyfnod tri mis blaenorol.²⁶ Roedd y cyfraddau diweithdra rhanbarthol uchaf yn y DU yn y tri mis hyd at Orffennaf 2023 yn y Gogledd Orllewin (5.3%), Gogledd Ddwyrain (5.2%), a Gogledd Canolbarth Lloegr (5.0%), tra bod y cyfraddau isaf yng Ngogledd Iwerddon (2.7% %), Swydd Efrog a'r Humber (2.9%), a'r De Orllewin (3.6%). Yng Nghymru, y gyfradd ddiweithdra ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at fis Gorffennaf 2023 oedd 3.8% (gostyngiad o 1.1 pwynt canran ers y tri mis blaenorol).

Cyfradd dileu swyddi'r DU ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at Orffennaf 2023 oedd 3.6

fesul 1,000 o weithwyr yn ôl yr Arolwg o'r Llafurlu.²⁷ Roedd hyn yn ostyngiad o gymharu â'r cyfnod blaenorol o dri mis (Ebrill i Fehefin 2023) lle'r oedd y gyfradd ddiswyddo yn 3.8. Gwelodd cyfradd dileu swyddi'r DU uchafbwynt o 14.4 fesul 1,000 o weithwyr yn y tri mis hyd at fis Tachwedd 2020, ac isafbwynt hanesyddol o 1.8 fesul 1,000 o weithwyr yn y cyfnod o dri mis hyd at fis Mai 2022.

Ar gyfer Cymru, mae'r data ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at Orffennaf 2023 wedi'i atal ar sail datgelu, ond mae'r ffigurau sydd ar gael yn dangos mai'r gyfradd ddiswyddo ar gyfer Cymru yn y cyfnod tri mis hyd at fis Mehefin 2023 oedd 2.6 fesul 1,000 o weithwyr, sy'n ostyngiad o gymharu â y 3.3 fesul 1,000 o weithwyr yn

²² <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/bulletins/earningsandemploymentfrompayasyouearnrealtimeinformationuk/september2023>

²³ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

²⁴ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

²⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted/current>

²⁶ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

²⁷ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/redundancies/datasets/redundanciesbyindustryagesexandremploymentratesred02>

y ffigur ar gyfer y tri mis hyd at ddiwedd mis Mai 2023.²⁸ Roedd y gyfradd ddiswyddo yng Nghymru yn y cyfnod o dri mis hyd at fis Mehefin 2023 yn is na'r Alban (3.8 fesul 1,000 o weithwyr),

a Lloegr (3.9), ond yn uwch na Gogledd Iwerddon (1.2). Dylid trin y data hyn yn ofalus gan ei fod yn seiliedig ar feintiau sampl cymharol fach ac nid yw wedi'i addasu'n dymhorol.

Cynydd yn y cyfrif hawlwr budd-dal diweithdra yn y DU ond gostyngiad yng Nghymru

Yn ystod y flwyddyn hyd at Awst 2023, cynyddodd nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra yn y DU 0.03m i 1.55 miliwn o bobl.²⁹ Yng Nghymru hawliodd 61,000 o bobl fudd-daliadau cysylltiedig â diweithdra (sy'n cyfateb i 3.2% o'r boblogaeth oedran gweithio, o gymharu â ffigur o 3.7% ar gyfer y DU) ym mis Awst 2023, gostyngiad o 2,800 o hawlwr o'r flwyddyn hyd at Awst 2022.³⁰

Yr ardaloedd awdurdod unedol yng Nghymru sydd â'r gyfran uchaf o'r boblogaeth oedran gweithio yn hawlio budd-daliadau cysylltiedig â diweithdra, yn ôl y data ar gyfer Awst 2023, oedd Casnewydd (4.5%), Blaenau Gwent (4.1%), Caerdydd (3.8%), Torfaen (3.7% %), ac Ynys Môn (3.6%), a'r rhai â'r cyfrannau isaf oedd Powys (2.2%), Sir Fynwy (2.2%), Ceredigion (2.2%), Sir Gaerfyrddin (2.7%), a Gwynedd (2.7%).

Mae anweithgarwch economaidd yn cynyddu yn y DU ond yn parhau i ostwng yng Nghymru

Yn y cyfnod rhwng Mai a Gorffennaf 2023, bu cynnydd o 0.1 pwynt canran yng nghyfradd anweithgarwch economaidd y DU o'r chwarter i 21.1%. Nododd Trosolwg o'r Farchnad Lafur SYG, DU: Awst 2023³¹ fod y cynnydd mewn anweithgarwch economaidd yn y cyfnod diweddaraf o dri mis wedi'i ysgogi'n bennaf gan bobl rhwng 16 a 24 oed. Gostyngodd y rhai anweithgar oherwydd eu bod yn gofalu am deulu neu gartref i'r lefel isaf erioed, tra bod pobl anweithgar oherwydd salwch hirdymor wedi cynyddu i'r lefel uchaf

erioed. Gostyngodd cyfradd anweithgarwch economaidd Cymru 1.2 pwynt canran ar y chwarter i 23.2% rhwng Mai a Gorffennaf 2023.³²

Nid oes unrhyw ddiweddariad diweddar yn yr amcangyfrifon CDG arbrofol chwarterol ar gyfer Cymru y tu hwnt i'r rhai a adroddwyd yn Adroddiad Blynyddol³³ Dirnad Economi Cymru 2022/23, ac sy'n ymwneud â 2022 Ch3. Fodd bynnag, mae'r dangosyddion allbwn tymor byr yn rhoi darlun mwy diweddar o weithgarwch yn sectorau cynhyrchu, adeiladu a gwasanaethau marchnad yr economi.

²⁸ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/redundancies/datasets/redundanciesbyindustryagesexandreemploymentratesred02>

²⁹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/unemployment/datasets/claimantcountbyunitaryandlocalauthorityexperimental>

³⁰ <https://stats.wales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/People-and-Work/Unemployment/Claimant-Count/claimantcount-by-welshlocalareas-variable-month>

³¹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/uklabourmarket/september2023>

³² <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

³³ <https://developmentbank.wales/annual-report-september-2023>

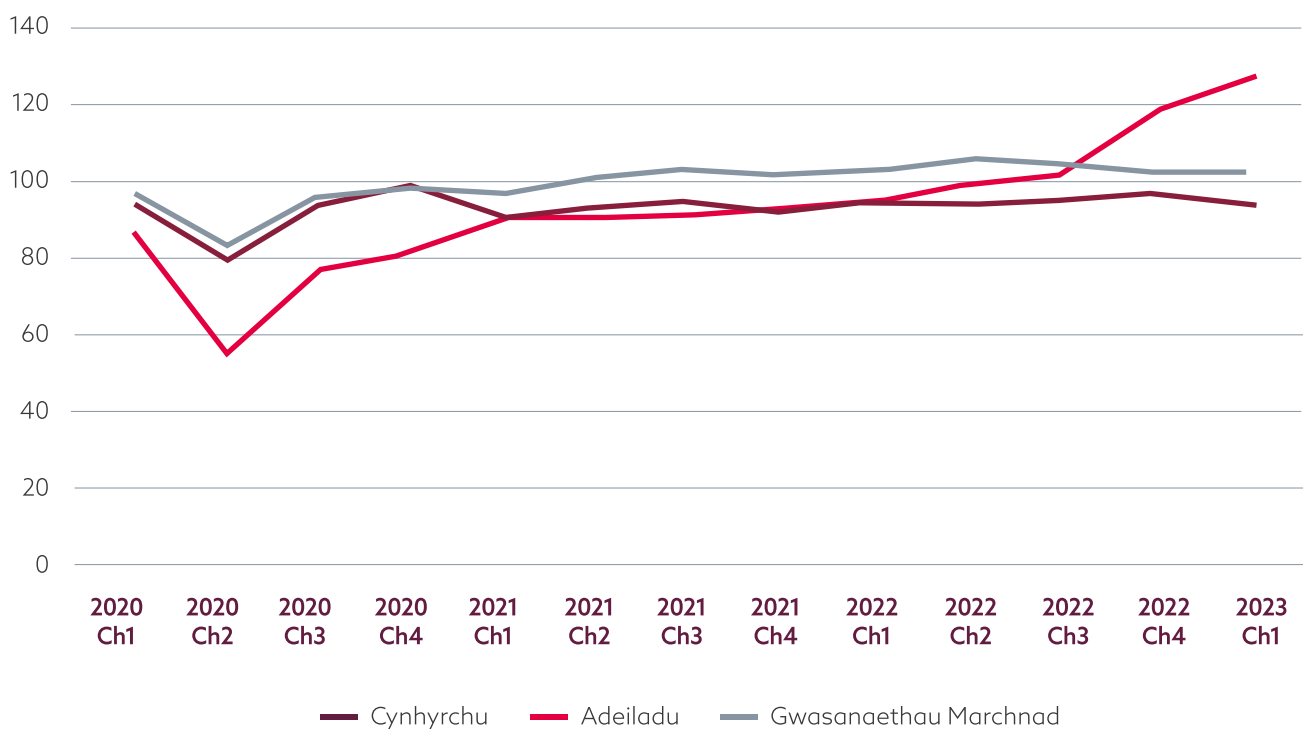
Twf yn allbwn diwydiant adeiladu Cymru yn 2022Ch4 a 2023Ch1

Mae Ffigur 1 yn dangos y duedd ym mynegeion allbwn cynhyrchu, adeiladu, a gwasanaeth marchnad Cymru o 2020Ch1 i 2023Ch1. Mae mynegeion gwasanaethau cynhyrchu a marchnad wedi aros yn gymharol sefydlog am tua 8 chwarter yn olynol hyd at 2023 Ch1. Er bod y mynegai gwasanaethau marchnad wedi bod

yhydlig yn uwch na blwyddyn cyn-bandemig 2019, nid yw'r mynegai cynhyrchu wedi adennill i lefelau 2019, a gyda'r mynegai yn gostwng yn 2023 Ch1. Mewn cyferbyniad, mae'r mynegai adeiladu wedi cofnodi twf cryf ar gyfer y ddau chwarter diweddaraf a ddangosir yn Ffigur 1.

Ffigur 1.

Mynegeion allbwn Cymru: tuedd 2020Ch1 – 2023Ch1 (2019=100)

Ffynhonnell: Stats Cymru, [Mynegeion Cynhyrchu ac Adeiladu Cymru \(2019=100\) fesul adran a blwyddyn](#) a [Mynegai Gwasanaethau Marchnad \(2019=100\) fesul blwyddyn ac ardal](#)

Mae twf y mynegai adeiladu yng Nghymru yn unol â'r arolwg gan Fonitor Cyllid BBaCh BVA-BDRC ar gyfer 2023 Ch2, sy'n nodi bod

amcangyfrif o 74% o BBaChau y DU yn y sector adeiladu wedi dweud eu bod mewn hwyliau 'da', yr uchaf ar draws pob sector.³⁴

³⁴ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2023/09/SMEFM-Q2-2023-Chart-pack-FINAL-all-slides.pdf>

Cynyddodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru yn y flwyddyn hyd at 2023 Ch2

Mae'r SYG yn nodi y dylid bod yn ofalus hefyd wrth ddehongli data ar fasnach. Mae data fel arfer yn cael ei gyhoeddi mewn prisiau cyfredol neu nominal sy'n golygu nad ydynt wedi'u haddasu i ddileu effeithiau chwyddiant. Ar gyfer y cyfnod hyd at 2023 Ch2 mae'r data ar fasnach mewn nwyddau ar gyfer rhanbarthau'r DU yn dangos y bu cynnydd yng ngwerth allforion o holl wledydd y DU yn y flwyddyn hyd at fis Mehefin 2023 o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.³⁵ Cynyddodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru 11.1% i £20.4 biliwn dros y flwyddyn hyd at fis Mehefin 2023 (o gymharu â chynnydd o 12.6% yn yr Alban, 12.4% yn Lloegr, a 19.6% yng Ngogledd Iwerddon).

Profodd sawl sector yng Nghymru gyfradd twf cymharol uchel yng ngwerth eu hallforion dros y flwyddyn hyd at fis Mehefin 2023.³⁶ Cynyddodd cyfanswm allforion tanwyddau mwynol i £4.1bn yn y flwyddyn hyd at 2023 Ch2, o £3.9bn yn y deuddeg mis blaenorol, sef cynnydd o 6.8%. Cynyddodd allforion Peiriannau a Thrafnidiaeth i £8.2bn yn y flwyddyn hyd at fis Mehefin 2023, o £6.9bn yn y deuddeg mis blaenorol, cynnydd o 18.9%.

Cyfanswm y cyfrif allforwyr yng Nghymru yn 2023Ch2 oedd 3,148, sef gostyngiad o

2.6% o'r ffigur yn 2022 Ch2 (gan ddefnyddio'r Dull Rhif Cyfan³⁷). Mae hyn yn cymharu â gostyngiad o 2.3% ar gyfer y DU gyfan yn yr un cyfnod amser.³⁸ Roedd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM ar gyfer y flwyddyn hyd at 2023 Ch2 yn dangos bod màs net o 8.5 biliwn cilogram yn cael ei allforio o Gymru, gostyngiad o 8.9% ers y deuddeg mis blaenorol.³⁹

Tyfodd gwerth y nwyddau a fewnforiwyd hefyd ym mhob un o wledydd y DU yn y flwyddyn hyd at fis Mehefin 2023 o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol. Yng Nghymru cynyddodd gwerth nwyddau a fewnforiwyd 13.9% i £23.5 biliwn dros y cyfnod hwn (o gymharu â chynnydd o 12.2% yn yr Alban, 9.7% yn Lloegr, a 10.5% yng Ngogledd Iwerddon).

Cyfanswm y cyfrif mewnforwyr yng Nghymru yn 2023 Ch2 oedd 9,055, cynnydd o 15.3% o'r ffigur yn 2022 Ch2. Yn y DU gyfan bu gostyngiad o 0.4% yng nghyfanswm cyfrif y mewnforwyr dros yr un cyfnod.⁴⁰ Dangosodd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM, ar gyfer y flwyddyn hyd at 2023 Ch2, fod màs net o 17.7 biliwn cilogram wedi'i fewnforio i Gymru, gostyngiad o 15.3% o'r flwyddyn flaenorol hyd at ddiwedd 2022 Ch2.⁴¹

³⁵ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-second-quarter-2023>

³⁶ <https://www.gov.uk/government/statistical-data-sets/uk-regional-trade-in-goods-statistics-second-quarter-2023-accompanying-tables>

³⁷ "Dull rhif cyfan": Mae busnes yn cyfrif fel 1 ym mhob rhanbarth y mae ganddynt weithwyr.

³⁸ <https://www.gov.uk/government/statistical-data-sets/uk-regional-trade-in-goods-statistics-second-quarter-2023-accompanying-tables>

³⁹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

⁴⁰ <https://www.gov.uk/government/statistical-data-sets/uk-regional-trade-in-goods-statistics-first-quarter-2023-accompanying-tables>

⁴¹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

Twf mewn gwerth ychwanegol crynswth fesul awr a weithir yng Nghymru

Rhwng 2004 a 2021 cynyddodd gwerth ychwanegol crynswth (GYC) fesul awr a weithiwyd yng Nghymru 52.1%.⁴² Hwn oedd y trydydd cynnydd uchaf o blith deuddeg o wledydd y DU a rhanbarthau Lloegr, y tu ôl i Ogledd Iwerddon (59%) a'r Alban (55%). Y ffigur cymharol ar gyfer y DU gyfan, yn yr

un cyfnod amser ar gyfer y mesur allweddol hwn o gynhyrchiant llafur, oedd 50.1%. Er bod Cymru'n cau'r bwlch â chyfartaledd y DU, parhaodd y gwahaniaeth yn y ffigurau ar gyfer GYC fesul awr a weithiwyd yn 2021 (sef £38.33 ar gyfer y DU a £32.19 ar gyfer Cymru).

Rhagolygon economi'r DU

Cyhoeddwyd cymhariaeth o ragolygon annibynnol a dderbyniwyd rhwng 1 a 18 Medi 2023 yn Rhagolygon Trysorlys EM Medi 2023 ar gyfer Economi'r DU.⁴³ Y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG y DU yn 2023 oedd 0.4%, gwelliant o'r 0.3% a ragwelwyd yng nghyhoeddiad Awst 2023. Cafodd y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG yn 2024 ei israddio ym mis Medi i 0.6% o'i gymharu â'r rhagolwg o 0.7% a wnaed ym mis Awst.

Yn eu Rhagolwg Economaidd Haf y DU⁴⁴, a gyhoeddwyd ym mis Awst 2023, nododd y Sefydliad Cenedlaethol dros Ymchwil Economaidd a Chymdeithasol (NIESR) ei fod yn parhau i ddisgwyl i economi'r DU osgoi dirwasgiad yn 2023, ond bod y rhagolygon ar gyfer twf yn parhau i fod yn dawel. Nododd yr adroddiad fod incwm gwario personol go iawn, defnydd, a CDG, i gyd yn parhau i fod yn is na'u huchafbwyntiau cyn Covid, ac

amodau ariannol wedi'u tynhau gan gynnydd caled mewn cyfraddau polisi i fynd i'r afael â chwyddiant uchel a pharhaus. O ganlyniad, mae NIESR yn rhagweld twf CDG y DU o 0.4% yn 2023, a 0.3% yn 2024. Mae Atodiad 2 yr adroddiad hwn yn dangos crynodeb o ragolygon CDG dethol ar gyfer y DU ar gyfer 2023.

Nododd Rhagolwg Economaidd Haf NIESR fod economi Cymru wedi "dioddef yn ddifrifol" o'r pandemig, ac yna'r argyfwng costau byw, a'i bod yn wynebu twf cyflogaeth a chynnyrch swrth. Roedd yr adroddiad yn diwygio lefel cyflogaeth rhagamcanol NIESR ar gyfer y rhanbarth i lawr, ond yn nodi bod yna beth sail i fod yn obeithiol gydag archebion gweithgynhyrchu yn cynyddu (er eu bod wedi'u cyfyngu gan ddiffyg llafur medrus a mynediad at gyllid ar gyfer buddsoddi); cyfleoedd buddsoddi a gyflwynir drwy greu dau borthladd rhydd; a chyfleoedd yn deillio o raglen Sero Net Cymru 2021 Llywodraeth Cymru.

⁴² <https://www.llyw.cymru/dangosfwrdd-rhifau-economi-cymraeg-rhyngweithiol-dangosfwrdd>

⁴³ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-september-2023>

⁴⁴ <https://www.niesr.ac.uk/wp-content/uploads/2023/08/JC737-NIESR-Outlook-Summer-2023-UK-v10-AC.pdf?ver=0ADNZdrTPaHhGBk6if>

Materion ansawdd yn ymwneud â data marchnad lafur ar gyfer Cymru

I gloi'r adran hon, mae'n werth nodi bod gan ddata marchnad lafur diweddar ar gyfer Cymru, a gasglwyd drwy'r Arolwg o'r Llafurlu (AoLL) rai materion ansawdd. Mae'r materion hyn o ganlyniad i leihad ym maint y sampl oherwydd heriau o ran cynnal cyfraddau ymateb. Defnyddir data AoLL i lywio prif ddangosyddion fel diweithdra ac anweithgarwch economaidd (gweler yn gynharach yn yr adran hon). Mae Blog Digidol a Data⁴⁵ Prif Ystadegydd Llywodraeth Cymru, a bostiwyd ganol mis Medi 2023,

yn nodi bod "SYG yn y broses o ddatblygu'r Arolwg o'r Llafurlu wedi'i Drawsnewid (AoLLwT), sydd â'r nod o wella cyfraddau ymateb ac ansawdd yr amcangyfrifon." Disgwylir i'r ffigurau cyntaf o'r AoLLwT gael eu cyhoeddi yng ngwanwyn 2024. Tan hynny mae ffigurau o'r AoLL yn parhau i fod yn gyfnewidiol ar gyfer Cymru a dylid eu defnyddio gyda gofal. Cynghorir defnyddwyr data i ystyried gwybodaeth o amrywiaeth o ffynonellau.

⁴⁵ <https://digitalanddata.blog.gov.wales/2023/09/12/chief-statisticians-update-understanding-the-labour-market-in-wales/>

- Yn dilyn rhywfaint o adferiad yn 2023Ch1, gostyngodd mynegai hyder busnesau bach y DU yn 2023Ch2.
- Gostyngodd nifer y genedigaethau a marwolaethau busnesau yn y DU a Chymru yn 2023Ch2.
- Mae busnesau Cymru yn parhau i restru prisiau ynni a gostyngiad yn y galw fel pryderon mawr.

Nododd Dadansoddiad Maint Busnesau Gweithredol yng Nghymru fod amcangyfrif o 252,100 o BBaChau gweithredol gyda 719,800 o weithwyr yn 2022.⁴⁶ Y tri sector mwyaf yn seiliedig ar nifer y mentrau oedd cyfanwerthu, manwerthu, trafndiaeth,

gwestai, y sector bwyd a chyfathrebu; y sector gwasanaethau ariannol a busnes; a'r sector adeiladu, gan gyfrif am 62.5% o'r holl fentrau a oedd yn weithredol yng Nghymru yn 2022 a 62.0% o gyfanswm cyflogaeth.

Gostyngodd hyder busnesau bach yn 2023 Ch2

Gostyngodd Mynegai Busnesau Bach y DU (MBB)⁴⁷ gan y Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB) yn sydyn o -2.8 yn 2023 Ch1 i -14.2 pwynt yn 2023 Ch2 ar ôl adferiad cryf yn chwarter agoriadol 2023⁴⁸. Fodd bynnag, mae hyn yn uwch nag yn 2022 Ch2, pan blymiodd y mynegai i -24.7 pwynt ar ôl goresgyniad Rwsia yn Wcráin. Mae Ffigur 2 yn dangos tuedd

SBI y DU rhwng 2022Ch2 a 2023Ch2. Mae adroddiad SBI 2023 Ch2 yn awgrymu bod tua 40% o BBaChau a ymatebodd yn y DU wedi dweud bod refeniw wedi gostwng yn ystod Ch2, mewn cyferbyniad, dim ond un o bob tri a nododd gynnydd. Roedd gan bob rhanbarth yn y DU fynegai negyddol yn 2023 Ch2⁴⁹.

⁴⁶ <https://stats.wales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/Businesses/Business-Structure/Headline-Data/enterprises-by-sizeband-area-year>

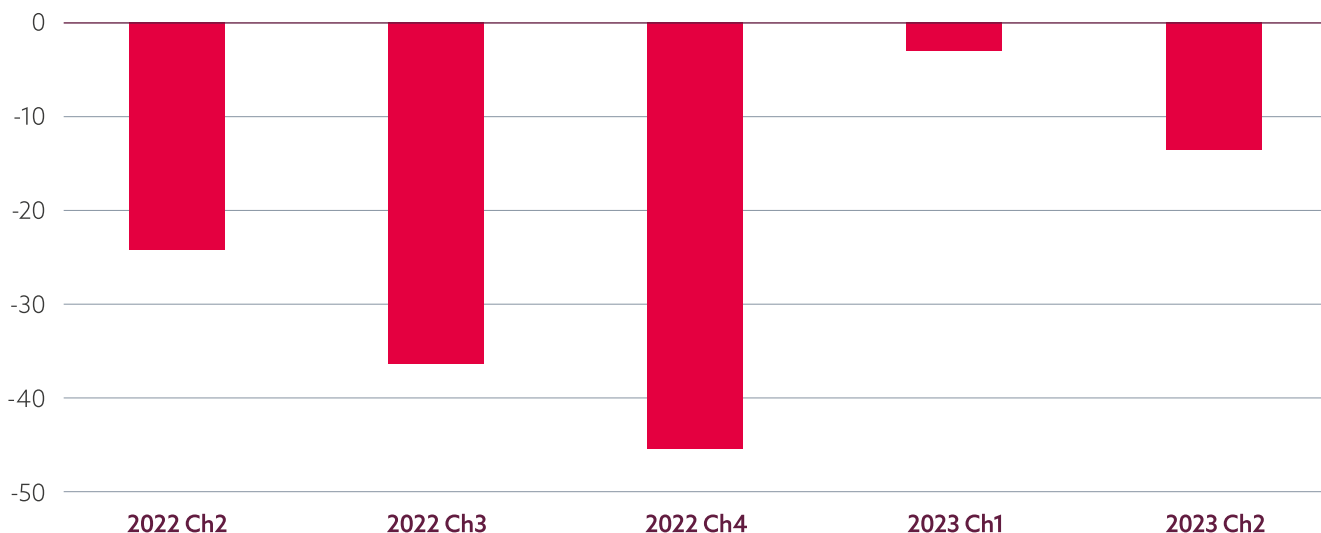
⁴⁷ "Mae'r Mynegai Busnesau Bach yn fynegai pwysol o'r ymatebion i'r cwestiwn: 'O ystyried perfformiad cyffredinol eich busnes, ac anwybyddu unrhyw amrywiadau tymhorol arferol yr adeg hon o'r flwyddyn, sut ydych chi'n gweld rhagolygon busnes dros y tri mis nesaf, o gymharu â y tri mis blaenorol?' Mae cyfran y cwmnïau sy'n nodi 'llawer gwell' yn cael y pwysiad +2, ychydig wedi gwella +1, tua'r un 0, ychydig yn waeth -1, a llawer gwaeth -2; mae'r Mynegai Busnesau Bach yn deillio o gyfanswm y ffactorau hyn." (FfBB, 2020).

⁴⁸ <https://www.fsb.org.uk/static/abba0985-def0-46d9-90c6546260819f26/SBI-Q2-2023-V3.pdf>

⁴⁹ Mae dadansoddiad ar gyfer Gogledd Iwerddon a Chymru wedi'i eithrio oherwydd maint sampl annigonol yn yr arolwg. At hynny, dylid bod yn ofalus wrth ddehongli canlyniadau Dwyrain Canolbarth Lloegr, Dwyrain Lloegr a Gogledd Orllewin Lloegr oherwydd maint sampl isel.

Ffigur 2.

Mynegai hyder busnesau bach y DU, 2022Ch2-2023Ch2

Ffynhonnell: Mynegai Llais Busnesau Bach yr FSB, chwarter 2, 2023.

Roedd gwahaniaethau sylweddol mewn hyder busnes ar draws sectorau yn 2023 Ch2. Gwelwyd gostyngiad o 18.1 pwynt ym mynegai hyder busnes yn y sector gwasanaethau bwyd a llety, gan gyrraedd -35.8 pwynt. Gwelodd y mynegai cyfanwerthu a manwerthu hefyd ostyngiad nodedig mewn hyder o 12.6 pwynt, gan gyrraedd -37.8 pwynt yn 2023 Ch2. Arhosodd hyder busnes mewn busnesau gweithgynhyrchu yn gymharol sefydlog ar -14.5 pwynt, yn debyg i'r chwarter blaenorol. Mewn cyferbyniad, gweithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol oedd yr unig sector mawr gyda darlleniad mynegai cadarnhaol o 7.8 pwynt, er iddo ostwng 7.1 pwynt o gymharu â chwarter cyntaf 2023.

Yr economi ddomestig oedd y prif bryder o hyd i'r rhan fwyaf o fusnesau bach, gyda 61% yn ei grybwyll fel rhwystr i dwf yn adroddiad 2023 Ch2. Cynyddodd galw defnyddwyr fel pryder o 30% yn 2023 Ch1 i 36% yn 2023 Ch2. Fodd bynnag,

gostyngodd costau cyfleustodau a thanwydd fel pryderon, gan ostwng o 33% i 25% a 13% i 8% rhwng y ddau chwarter. Yn ogystal, profodd 49% o fusnesau bach gostau llafur uwch, a gwelodd 20% gynnydd mewn costau ariannu, i fyny o 45% a 15% yn 2023 Ch1, yn y drefn honno.

Fodd bynnag, adroddodd Baromedr Busnes Banc Lloyds misol mwy diweddar⁵⁰ beth newyddion gwell ar gyfer mis Awst. Dangosodd yr adroddiad hwn fod hyder busnesau'r DU wedi cynyddu i 41%⁵¹ yn ystod mis Awst 2023. Roedd hyn yn gynnydd o 10 pwynt o'i gymharu â mis Gorffennaf 2023 ac yn cynrychioli'r lefel uchaf o hyder ers mis Chwefror 2022. Yn ystod mis Awst 2023 cynyddodd hyder ar draws pob sector ac eithrio Gweithgynhyrchu. Ar gyfer busnesau a arolygwyd yng Nghymru, cynyddodd hyder i 36% ym mis Awst 2023, cynnydd o 9 pwynt o gymharu â mis Gorffennaf 2023.

⁵⁰ <https://www.lloydsbank.com/business/resource-centre/insight/business-barometer.html>

⁵¹ Balans net, wedi'i gyfrifo trwy ddiidynnu canran yr ymatebion negyddol o ganran yr ymatebion cadarnhaol.

Nododd Monitor Cyllid BBaCh 2023Ch2 amcangyfrif fod 30% o'r holl BBaChau a ymatebodd yn y DU (ac eithrio Busnesau yn dechrau o'r newydd) wedi nodi twf yn y 12 mis diwethaf, gwelliant o'i gymharu â 18% o BBaChau y DU ar gyfer 2021 yn gyffredinol, ond yn dal i fod yn is na'r lefel yn 2019 (37%). Y ganran a nododd dwf yn y 12 mis diwethaf oedd 51% ar gyfer busnesau canolig eu maint gyda 50-240 o weithwyr. Adroddodd tua 48% o fusnesau sy'n cyflogi 10 i 49 o bobl

dwf yn y 12 mis diwethaf, o'i gymharu â 38% ar gyfer y BBaChau hynny sy'n cyflogi 1 i 9 o weithwyr, a 26% ar gyfer y rhai heb unrhyw weithwyr. Costau cynyddol a hinsawdd economaidd oedd y rhwystrau allweddol i BBaChau o hyd, a adroddwyd gan 39% a 31% o ymatebwyr yn y drefn honno yn adroddiad 2023 Ch2. Roedd y rhwystrau hyn yn arbennig o ddifrifol i'r sector Lletygarwch. At hynny, dywedodd tua 58% o BBaChau rhyngwladol mai costau cynyddol oedd y prif rwystrau.

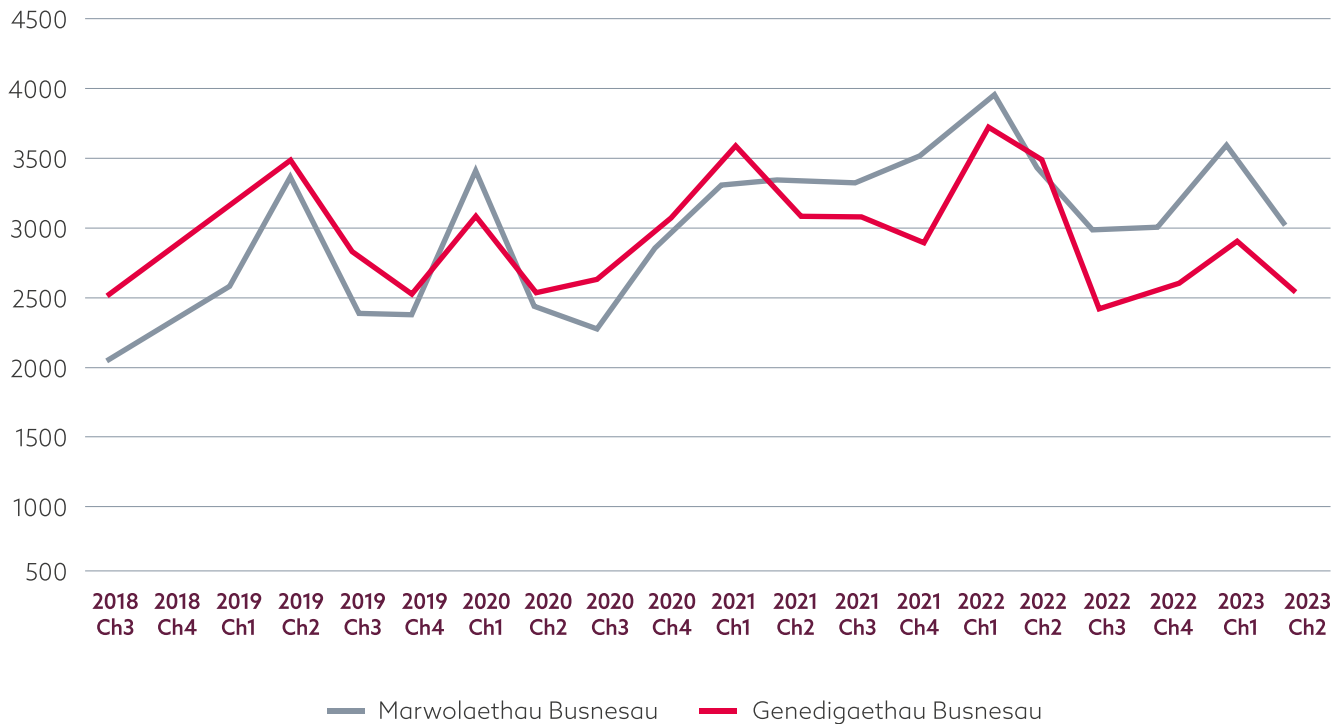
Gostyngiad mewn genedigaethau busnes a marwolaethau yn y DU yn 2023 Ch2

Nododd SYG ostyngiad mewn genedigaethau busnes a marwolaethau yn y DU yn 2023 Ch2. Ar ôl cynnydd yn 2023 Ch1, gostyngodd nifer y genedigaethau busnes o 79,080 yn 2023 Ch1 i 77,095 yn Ch2. Fodd bynnag, mae'r ffigur hwn yn dal yn uwch na'r rhai yn 2022 Ch3 a Ch4. Gostyngodd marwolaethau busnesau yn y DU yn sylweddol o 106,490 yn 2023 Ch1 i 84,150 yn Ch2. Gwelodd Cymru duedd debyg i'r DU o ran genedigaethau a marwolaethau

busnes. Mae Ffigur 3 yn dangos yr amrywiad mewn genedigaethau a marwolaethau busnes chwarterol yng Nghymru dros yr 20 chwarter diwethaf. Ers 2021 Ch2, mae nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru wedi rhagori ar enedigaethau busnes ym mhob un ond chwarter (2022Ch2). Yn 2023 Ch2 roedd 2,580 o enedigaethau busnes a 3,015 o farwolaethau busnes yng Nghymru.

Ffigur 3.

Genedigaethau a marwolaethau busnes chwarterol yng Nghymru 2018 Ch3 - 2023

Ffynhonnell: [Demograffeg busnes SYG, ystadegau arbrofol chwarterol, DU](#)

Nododd busnesau Cymru brisiau ynni a gostyngiad yn y galw fel eu pryderon mawr

Adroddodd yr Arolwg o Effeithiau ac Amodau Busnes (BICS)⁵² SYG ar gyfer 21 Awst 2023 i 3 Medi 2023 (Wave 90)⁵³ ostyngiad yng nghanran y busnesau a roddodd y gorau i fasnachu'n barhaol i 1.3% (y ffigur oedd 3.0% rhwng 16 Mai ac 11). Mehefin 2023). Profodd tua 5.9% o ymatebwyr y DU amhariad byd-eang ar y gadwyn gyflenwi. Yn yr un modd, adroddodd

5.6% o ymatebwyr Cymru am darfu ar y gadwyn gyflenwi ym mis Gorffennaf 2023. Er bod ymatebwyr y DU wedi nodi mai gostyngiad mewn galw a chwyddiant oedd prif bryderon eu busnes ym mis Medi, nododd ymatebwyr Cymru mai prisiau ynni a gostyngiad yn y galw oedd eu prif bryderon, a adroddwyd gan 15.8%. a 14.9% o fusnesau yn y drefn honno.

⁵² <https://www.ons.gov.uk/file?uri=/economy/economicoutputandproductivity/output/datasets/businessinsightsandimpactontheeconomy/bicswave90/bicswave90final.xlsx>

⁵³ <https://www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/datasets/businessinsightsandimpactontheeconomy>

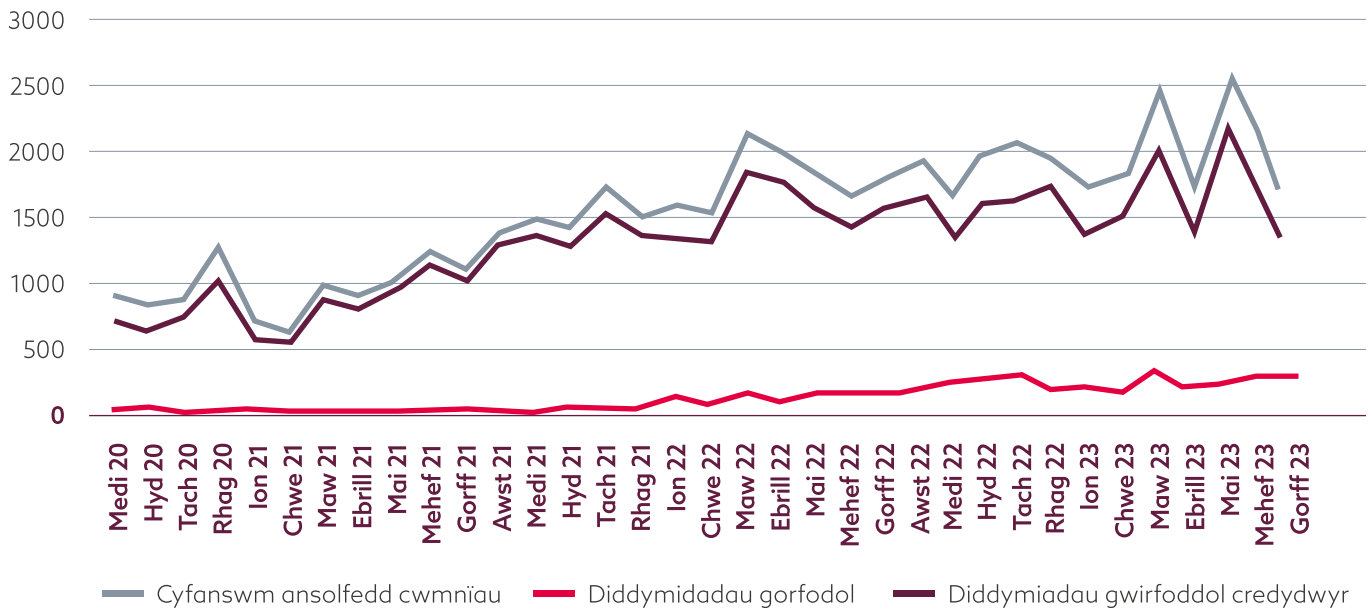
Tueddiadau mewn ansolfedd busnes

Mae Ffigur 4 yn datgelu tuedd ansolfedd cwmnïau cofrestredig yng Nghymru a Lloegr o fis Medi 2020 i fis Mai 2023.⁵⁴ Gwelwyd gostyngiad sydyn yn nifer yr ansolfedd o 2,551 ym mis Mai 2023 i 1,727 ym mis Gorffennaf 2023. Roedd y

gostyngiad wedi'i ysgogi'n bennaf gan ddatodiad gwirfoddol credydwyr, a ostyngodd o 2,176 ym mis Mai 2023 i 1,336 ym mis Gorffennaf 2023. Mewn cyferbyniad, cynyddodd nifer y datodiad gorfodol o 194 i 248 yn ystod yr un cyfnod.

Ffigur 4.

Ansolfedd cwmnïau cofrestredig misol yng Nghymru a Lloegr Medi 2020 - Gorffennaf 2023

Ffynhonnell: [Ystadegau Ansolfedd Misol](#)

Gall dyfarniadau Llys Sirol ar gyfer dyled ragweld yn rhannol ansolfedd yn y dyfodol. O gymharu â 2022 Ch2, roedd dyfarniadau llys sirol i fyny 20% i 277,000 yn 2023 Ch2,⁵⁵ gyda 92% o'r rhain yn ddyfarniadau diofyn. Yn y cyfamser,

cynyddodd hawliadau llys sirol 12% i 419,000 o gymharu â 2022 Ch2. Yn benodol, mae'r hawliadau arian, yr hawliad sy'n ceisio adennill dyled gan berson neu fusnes, wedi cynyddu 17%.

⁵⁴ <https://www.gov.uk/government/collections/monthly-insolvency-statistics>

⁵⁵ <https://www.gov.uk/government/statistics/civil-justice-statistics-quarterly-april-to-june-2023/civil-justice-statistics-quarterly-april-to-june-2023>

- Defnyddiodd canran uwch o BBaChau gyllid allanol yn 2023 Ch2.
- Cynyddodd buddsoddiad ecwiti'r DU yn 2023 Ch2.
- Cynyddodd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh i 7.55% ym mis Gorffennaf 2023.

Cyflenwad a galw cymharol sefydlog am fenthycia busnes yn 2023 Ch2

Mae Banc Lloegr yn cyhoeddi Arolwg o Amodau Credyd chwarterol o fanciau a benthycwyr cymdeithasau adeiladu i ddadansoddi'r tueddiadau a'r datblygiadau mewn amodau credyd. Yn arolwg 2023Ch2⁵⁶, gofynnwyd i fenthycwyr adrodd ar eu newidiadau canfyddedig yn ochrau cyflenwad a galw amodau credyd ar gyfer y tri mis hyd at fis Mai 2023 (Ch2) o gymharu â Ch1 a'r newid disgwyliedig yn 2023Ch3. Dywedodd benthycwyr nad oedd argaeledd credyd (a ddiffinnir fel parodrwydd a gallu i gyflenwi credyd, gan gadw'r galw'n gyson) i'r sector busnes cyfan wedi newid yn 2023 Ch2, ond adroddasant gynnydd bychan yn y cyflenwad i fusnesau bach yn 2023 Ch2. Dywedodd benthycwyr hefyd fod y galw am

fenthycia corfforaethol yn amrywio ar draws gwahanol feintiau o gwmnïau: cynyddodd ychydig ar gyfer busnesau bach, arhosodd heb newid ar gyfer busnesau canolig eu maint, a gostyngodd ychydig ar gyfer cwmnïau mawr. Roedd disgwyl i'r galw a'r cyflenwad ar gyfer benthyciadau busnes fod heb newid yn 2023 Ch3.

Dywedodd benthycwyr hefyd fod cyfraddau rhagosodedig ar fenthycia busnes wedi parhau'n sefydlog ar draws busnesau o bob maint yn ystod 2023 Ch2, ond y byddai cyfraddau diofyn yn codi ar gyfer mentrau bach, tra'n aros yn gyson ar gyfer busnesau canolig a mawr yn 2023 Ch3. Ni ddangosodd colledion mewn achos o ddiffygdalu ychwaith unrhyw newid sylweddol i fusnesau o bob maint yn 2023Ch2.

Cynyddodd cyfran y BBaChau sy'n defnyddio cyllid allanol yn 2023 Ch2

Roedd Monitor Cyllid BBaCh 2023Ch2 yn cynnwys cwestiynau newydd am gyllid pandemig i ddeall y defnydd parhaus o gyllid pandemig a ffynonellau cyllid allanol. Mae'r canlyniadau'n awgrymu bod 30% o BBaChau wedi derbyn cyllid pandemig hyd at hanner cyntaf 2023. Cynyddodd cyfran y BBaChau a oedd wedi defnyddio unrhyw gyllid allanol (gan gynnwys cyllid pandemig) yn y tri mis blaenorol

o 34% yn 2022 Ch4 i 44% yn 2023Ch2. Mae'r cynnydd yn cael ei yrru'n bennaf gan gyllid nad yw'n bandemig, gan gynnwys gorddrafft, cerdyn credyd, a phrydlesu. Roedd tua 36% o BBaChau wedi chwistrellu arian personol yn 2023Ch2, sydd yr un fath â'r ffigur yn 2023Ch1. Fodd bynnag, cynyddodd canran y BBaChau a deimlai fod yn rhaid iddynt chwistrellu arian personol o 22% yn 2023 Ch1 i 24% yn 2023 Ch2.

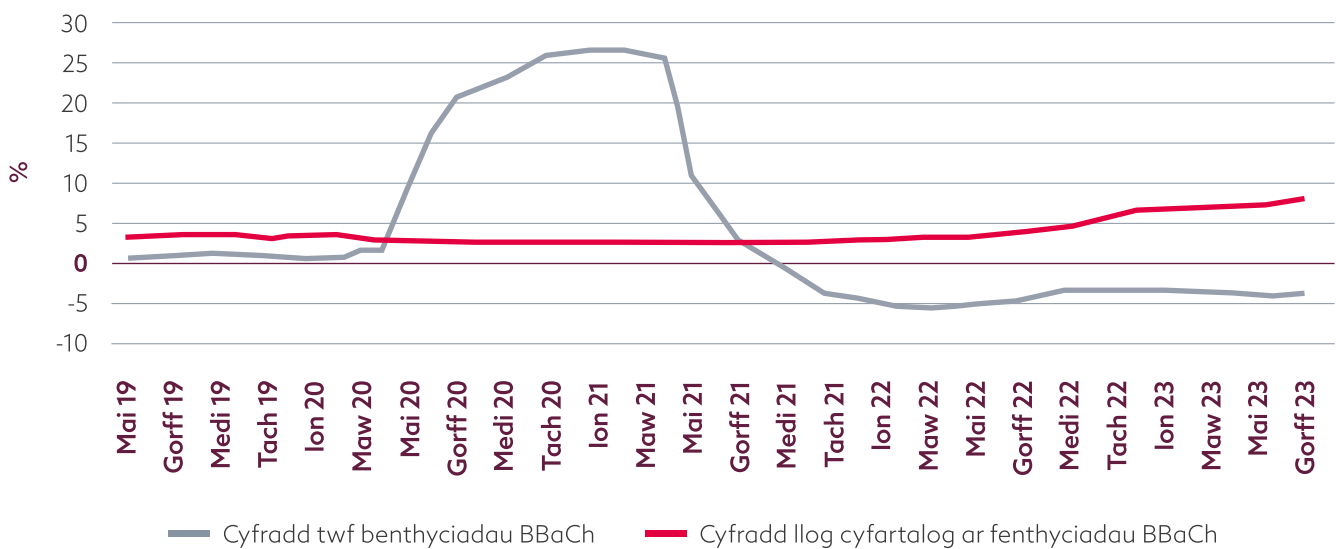
⁵⁶ <https://www.bankofengland.co.uk/credit-conditions-survey/2023/2023-q2>

Mae cyfraddau llog yn cynyddu'n gyson

Mae Ffigur 5 yn dangos cyfradd twf misol benthyciadau BBaCh a'r gyfradd llog wedi'i phwysoli yn seiliedig ar ddata Banc Lloegr. Cyfradd twf benthyciadau BBaCh⁵⁷ oedd -4.2% ym mis Gorffennaf 2023, gan nodi gostyngiad mewn benthyciadau BBaCh am 23 mis ers mis Medi 2021. Yn y cyfamser, cynyddodd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh am 22 mis yn olynol, o 2.65% ym mis Hydref

2021 i 7.55 % ym mis Gorffennaf 2023, y lefel uchaf erioed am y degawd diwethaf.⁵⁸ Yn dilyn y cynnydd yng nghyfradd y Banc i 5.25% ym mis Awst, mae'n debygol y bydd rhywfaint o symudiad pellach i fyny yn y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh, ond gyda pheth disgwyliad y gallai hyn fod yn gyson yn dilyn penderfyniad Banc Lloegr i gadw'r gyfradd llog heb ei newid ym mis Medi 2023.

Ffigur 5.
Cyfradd twf benthyciadau BBaCh a chyfraddau llog ar fenthyciadau BBaChau Mai 2019 - Gorffennaf 2023, %

Ffynhonnell: [Banc Lloegr](#)

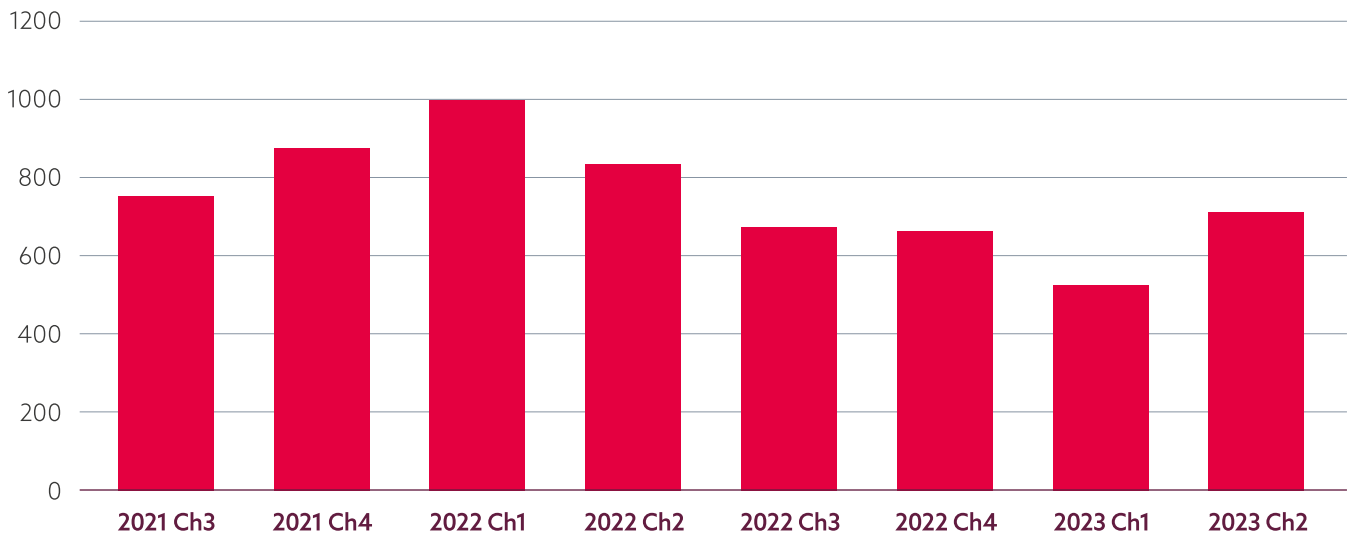
Mae set ddata Crunchbase yn dogfennu buddsoddiad ecwiti a dyled yn y DU. Mae Ffigur 6 yn dangos y duedd o fuddsoddi ecwiti yn y DU rhwng 2021 Ch3 a 2023 Ch2. Mae data

Crunchbase yn dangos adferiad cryf mewn buddsoddiad ecwiti yn y DU yn 2023 Ch2 o 560 o gytundebau yn 2023 Ch1 i 731 yn 2023Ch2.

⁵⁷ Dyma gyfradd twf misol 12 mis sterling sefydliadau ariannol ariannol a'r holl fenthyciadau arian tramor i fentrau bach a chanolig (ar ffurf ganrannol) wedi'u haddasu'n dymhorol. Cyfres Banc Lloegr RPMZO8M.

⁵⁸ Cyfartaledd misol cyfradd llog sterling bwysoli ar gyfartaledd banciau preswyl y DU - benthyciadau eraill, cyfradd gyfnewidiol sy'n gysylltiedig â Chyfradd Banc (<3mth ailosodiad) i fentrau bach a chanolig (canrannol) heb ei haddasu'n dymhorol. Cyfres Banc Lloegr CFMZ6HQ.

Ffigur 6.
Buddsoddiadau ecwiti yn y DU (data Crunchbase)

Ffynhonnell: Crunchbase.

Adroddwyd ar ddata benthycu cod post cyllid diweddaraf y DU yn Adroddiad Blynyddol⁵⁹ Dirnad Economi Cymru 2022/23. Roedd hyn yn dangos gostyngiad sylweddol mewn benthycu i BBaChau Cymru yn 2022. Gostyngodd y swm benthycu o £20.04bn yn 2021 i £8.88bn yn 2022. Ardal cod post Abertawe a gafodd y mwyaf o fenthycu BBaChau yn 2022, ac yna Caerdydd a Llandudno.

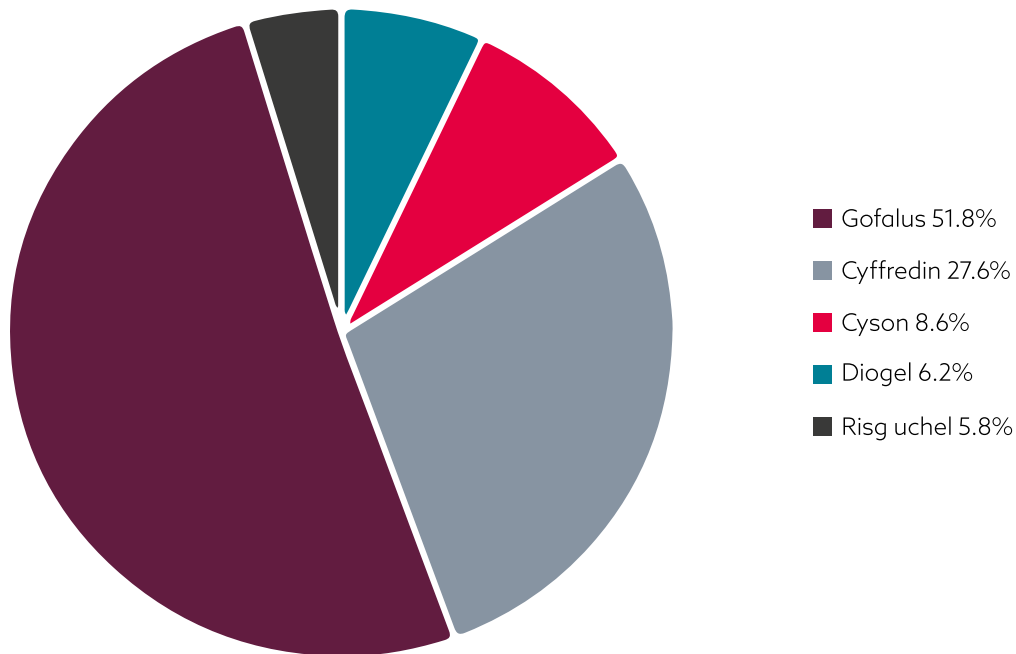
Chwiliwyd cronfa ddata Bureau van Dijk FAME o ddata Tŷ'r Cwmnïau ym mis Medi 2023 i geisio tystiolaeth o gyfran y BBaChau Cymreig a oedd yn perthyn i wahanol gategoriâu risg credyd. Arweiniodd chwiliad Medi 2023 at 90,176 o fusnesau bach a chanolig â statws credyd hysbys (cynnydd mewn cwmnïau â statws

credyd o 1% ers chwiliad Mehefin 2023). Mae'n bwysig cydnabod efallai nad yw'r ffynhonnell hon yn nodi cwmnïau lleiaf Cymru. Mae Ffigur 7 yn datgelu, o'r cyfanswm hwn, yr amcangyfrifwyd bod 5.8% o BBaChau yng Nghymru yn y categori statws credyd Risg Uchaf, i fyny o tua 4.7% ym mis Medi 2022. Roedd y categori Gofalus yn cynnwys dros 46,700 o BBaChau neu 51.8% o'r cyfanswm, eto i fyny o 50.9% ym mis Medi 2022. Mae'r cyfrannau hyn yn eithaf araf i newid a gyda diweddiadau i statws credyd yn dod ar adegau gwahanol yn ôl pan fydd data newydd yn cael ei uwchlwytho ar gronfa ddata FAME. Fodd bynnag, mae'r cynnydd parhaus mewn busnesau yn y categori Risg Uchel o ddi-ddordeb gyda disgwylid y bydd rhywfaint o gynnydd pellach mewn diffygion talu busnesau yn ystod 2023.

⁵⁹ https://www.ukfinance.org.uk/system/files/2023-07/GB_SME_Lending_%28loans_%26_overdrafts%29.xlsx

Ffigur 7.

Canrannau BBaChau Cymru mewn categorïau risg credyd gwahanol, Medi 2023.

Ffynhonnell: Cronfa Ddata FAME

- Yn 2023/24 Ch1 cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 114 o fuddsoddiadau, gyda chyfanswm gwerth o bron i £27m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â bron i 700 o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd.
- Roedd bron i 67% o fuddsoddiadau yn ôl gwerth yn 2023/24 Ch1 yn fenthyciadau a buddsoddiadau ecwiti, gyda'r mwyafrif o'r rhain yn ymwneud â benthyciadau. Roedd y 33% o fuddsoddiadau oedd yn weddill yn gysylltiedig â datblygu eiddo.
- Gwnaethpwyd tua 48% o gyfanswm gwerth y buddsoddiadau i gwmnïau yn ne ddwyrain Cymru yn ystod 2023/24 Ch1. Derbyniodd busnesau yn y canolbarth a'r de-orllewin, a busnesau yn y gogledd tua 29% a 23% o gronfeydd buddsoddi yn y drefn honno.
- Sicrhaodd y sector adeiladu y gwerth uchaf o fuddsoddiadau Banc Datblygu Cymru yn 2023/24 Ch1, gan gyfrif am dros £9.4m o fuddsoddiad (35% o'r cyfanswm).
- Roedd y nifer uchaf o swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24 Ch1 yn y sectorau gweithgynhyrchu, a masnach cyfanwerthu a manwerthu.

Yn chwarter cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24, gwnaeth Banc Datblygu Cymru 114 o fuddsoddiadau, gan greu a diogelu bron 700 o swyddi

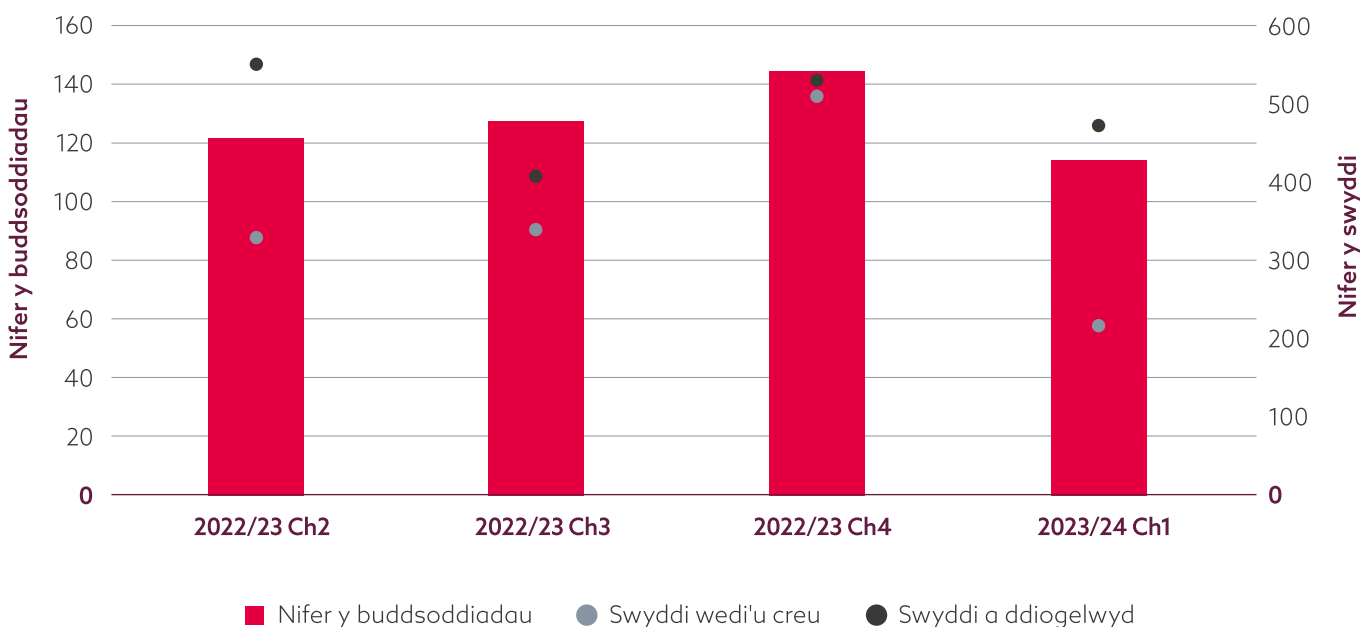
Mae Ffigur 8 yn dangos uchafbwynt yn nifer y buddsoddiadau a wnaed yn chwarter olaf 2022/23, a gostyngiad yn chwarter cyntaf 2023/24; patrwm a welwyd mewn blynyddoedd blaenorol. Mae hyn yn awgrymu bod busnesau yn llai tebygol o geisio cyllid yn ystod misoedd agoriadol y flwyddyn ariannol. Yn ogystal, parhaodd amodau economaidd heriol i effeithio ar fusnesau yng Nghymru yn ystod y cyfnod hwn, gyda lefelau uchel o ansicrwydd ynghylch

chwyddiant a chyfraddau llog cynyddol o bosibl yn arwain at amharodrwydd i geisio cyllid yn gynnar yn y flwyddyn ariannol.

Mae nifer y swyddi a grëwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24 Ch1 (bron i 210 o swyddi) yn is nag yn y chwarteri blaenorol fel y dangosir yn Ffigur 8. Fodd bynnag, diogelwyd dros 470 o swyddi yn 2023/24 Ch1, sy'n gymaradwy i'r chwarteri blaenorol.

Ffigur 8.

Buddsoddiadau a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd, 2022/23 Ch2 - 2023/24 Ch1

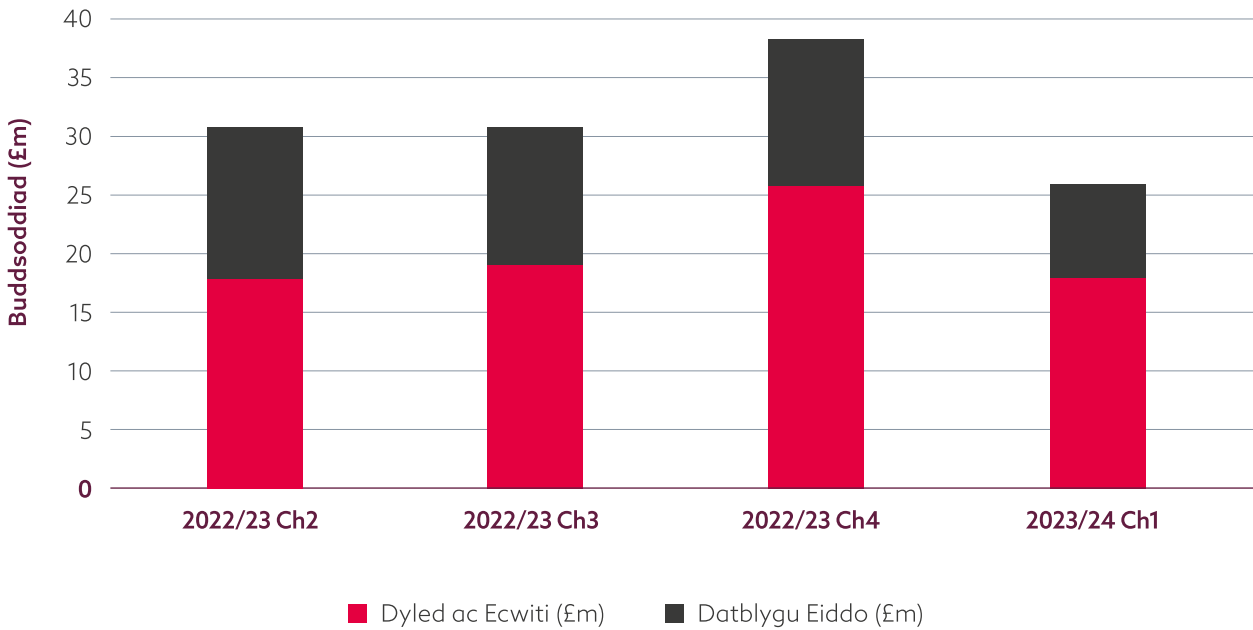
Roedd cyfanswm gwerth y buddsoddiadau a wnaed yn ystod 2023/24 Ch1 bron yn £27m

Roedd cyfanswm gwerth y buddsoddiadau yn chwarter cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24 hefyd yn is na rhai'r chwarteri blaenorol. Roedd dyled newydd a buddsoddiad ecwiti yn 2023/24 Ch1 bron yn £18m, gyda bron i £9m pellach o

fuddsoddiad datblygu eiddo. Mae buddsoddiad ecwiti wedi gostwng o uchafbwynt o £10.7m yn 2022/23Ch3, i £7.2m yn 2022/23Ch4, ac i £2.3m yn chwarter cyntaf 2023/24.

Ffigur 9.

Buddsoddiad newydd yn ôl math o fuddsoddiad, £m, 2022/23 Ch2 - 2023/24 Ch1

Mae Ffigur 10 yn dangos bod busnesau yn ne-ddwyrain Cymru wedi derbyn bron i hanner cyfanswm y cronfeydd buddsoddi yn ystod 2023/24 Ch1, gyda chwmnïau yn y canolbarth a'r de-orllewin yn cael tua 29% o'r

cronfeydd, a busnesau yn y gogledd yn cyfrif am bron i 23% o'r buddsoddiad. cronfeydd. Rhanbarth de-ddwyrain Cymru sydd â'r crynodiad mwyaf o fusnesau yng Nghymru, gan gyfrif am tua 46% o'r boblogaeth fusnes.

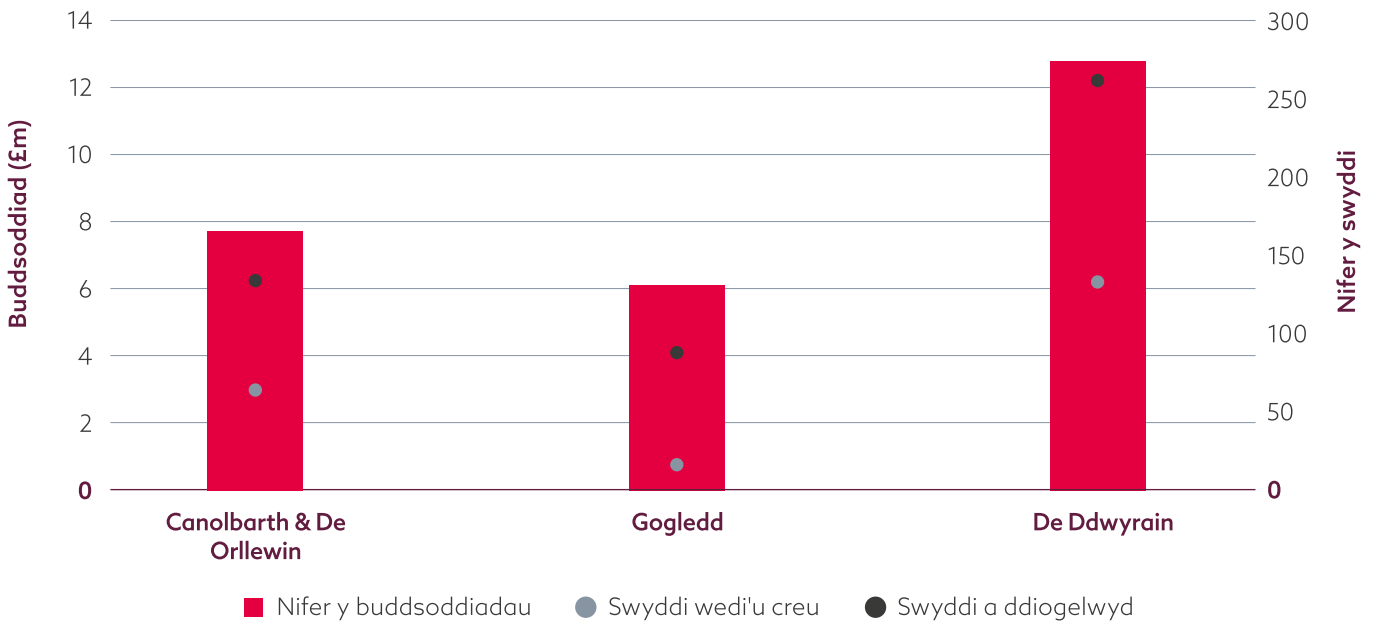
Ar gyfartaledd, roedd pob buddsoddiad Banc Datblygu yn 2023/24 Ch1 yn gysylltiedig ag ychydig dros £233,000 o fuddsoddiad

Er bod nifer y buddsoddiadau a chyfanswm gwerth y buddsoddiad ar eu huchaf yn rhanbarth de ddwyrain Cymru, roedd y gwerth buddsoddi cyfartalog ar ei isaf yn y rhanbarth hwn, sef ychydig o dan £200,000 y trafodiad. Mae hyn yn cymharu â thros £337,000 fesul buddsoddiad yng ngogledd Cymru ac ychydig dros £240,000 fesul buddsoddiad yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru.

Cefnogwyd bron i 390 o swyddi newydd neu swyddi a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn ne ddwyrain Cymru, gyda bron i 200 o swyddi pellach yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru, a thros 100 o swyddi yng ngogledd Cymru.

Ffigur 10.

Gwerthoedd buddsoddi, £m, a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd yn ôl lleoliad 2023/24 Ch1

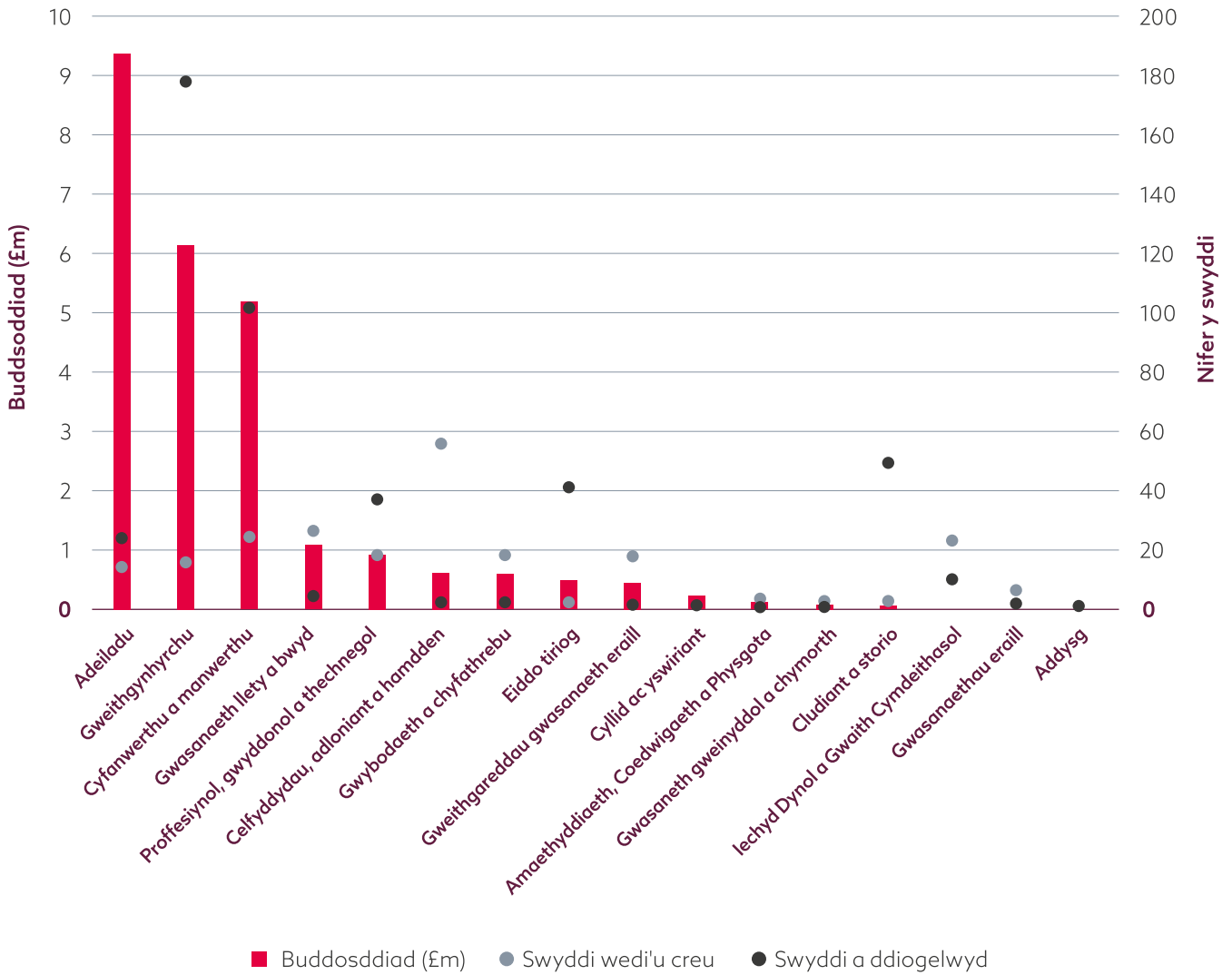
Roedd y sectorau adeiladu, gweithgynhyrchu, a masnach cyfanwerthu a manwerthu gyda'i gilydd yn cyfrif am bron i 80% o gyfanswm gwerth y buddsoddiad yn 2023/4 Ch1

Mae Ffigur 11 yn dangos bod busnesau a gefnogir gan y Banc Datblygu yn y sector gweithgynhyrchu wedi'u cysylltu â'r nifer uchaf o swyddi newydd a rhai a ddiogelir (189 o swyddi), ac yna masnach cyfanwerthu a

manwerthu (126 o swyddi). O'r cyfanswm o bron i 210 o swyddi newydd a grëwyd yn ystod 2023/24 Ch1, roedd bron i chwarter y rhain yn y sector celfyddydau, adloniant ac adloniant.

Ffigur 11.

Gwerth buddsoddiad, £m, a swyddi fesul sector 2023/24 Ch1

Unwaith eto, ac yn debyg i gasgliadau adroddiad blynyddol Dirnad Economi Cymru, mae'r adolygiad yn yr adroddiad chwarterol hwn yn eithaf cymysg o ran cryfder presennol sector BBaCh Cymru a'r rhagolygon ar gyfer twf. Mae'n parhau i fod yn anodd cyflawni naratif cyson ar ragolygon. Ar un lefel mae BBaCh Cymru yn parhau i gael eu heffeithio gan y ffactorau hynny sydd wedi llesteirio'r rhagolygon ar gyfer twf economaidd ar gyfer 2023 i gyd, ac mae'r ffactorau hyn yn cynnwys chwyddiant uchel, costau ynni ac ansicrwydd economaidd amlwg. Mae hyder busnesau bach yn ôl sefydliadau fel y Ffederasiwn Busnesau Bach yn parhau i fod yn eithaf ansicr, a bu tuedd bryderus mewn ansolfedd busnes yn y DU, gan arwain at alwadau gan sefydliadau busnes am fwy o help gan Lywodraeth y DU i oresgyn yr amodau presennol. Fodd bynnag, ym mis Awst a mis Medi hefyd gwelwyd cyfres o arolygon yn dangos bod busnesau yn dod yn fwy hyderus er gwaethaf cyfraddau llog uwch. Er enghraifft, datgelodd y Baromedr Busnes gan Fanc Lloyds fod hyder cwmnïau'r DU a Chymru yn cynyddu ym mis Awst 2023.

Yn ychwanegu at y darlun cymysg ar hyder mae'r amgylchedd masnachu byd-eang. Nid yw'r rhyfel yn yr Wcráin yn dangos fawr o arwyddion ei fod yn mynd i ddod i ben. Fodd bynnag, ffactor arall sy'n effeithio ar hyder yn fyd-eang yw pryderon cynyddol ynghylch trywydd economi Tsieina. Er bod y gyfres o adroddiadau Dirnad Economi Cymru yn gynharach eleni wedi gallu tynnu sylw at y newyddion mwy cadarnhaol o ganlyniad i derfynu cloeon Covid-19 yn Tsieina, mae newyddion yn ail hanner 2023 yn llawer llai calonogol. Mae twf economaidd Tsieineaidd yn gostwng (perfformiad twf gwael yn Ch2), mae yna hefyd y bwgan o ddatchwyddiant prisiau,

mae twf allforio yn arafu ac mae argyfwng yn dod i'r amlwg ym marchnadoedd tai ac eiddo masnachol Tsieineaidd gyda rhai datblygwyr mawr yn methu talu. Mae pob peth wrth gwrs yn gymharol. Mae'r rownd ddiweddar o ragolygon CDG ar gyfer Tsieina (gweler er enghraifft OECD⁶⁰) yn dal i nodi twf yn 2023 ar dros 5%, gan ostwng i 4.6% yn 2024. Fodd bynnag, mae'r pryderon diweddar hefyd yn gysylltiedig â pherthnasoedd masnachu mwy o straen (wedi'u dwysáu yn fwyaf diweddar yn y achos lled-ddargludyddion), a'r bom amser demograffeg sy'n ticio y disgwylir iddo weld amodau llymach yn y farchnad lafur a newidiadau ym mhatriymau mudo o fewn y rhanbarth yn Tsieina.

Yn y DU mae'r ffocws wedi parhau ar reoli chwyddiant. Yn hyn o beth mae'n annhebygol y bydd cwmnïau bach yng Nghymru neu rannau eraill o'r DU yn disgwyl llawer o Ddatganiad yr Hydref ym mis Tachwedd, a chyda'r Canghellor eisoes wedi dweud ar gofnod mai'r prif ffocws yw haneru'r prif gyfraddau chwyddiant erbyn diwedd y flwyddyn. Mae'r cyhoeddiad ynghylch dyfodol gweithgarwch a chyflogaeth dur Tata wedi ychwanegu at bryderon economaidd lleol.

O fewn y darlun cymysg hwn mae gallu'r Banc Datblygu i barhau i fuddsoddi mewn gweithgarwch sy'n creu cyflogaeth i'w groesawu'n fawr. Mae'r newyddion hefyd wedi bod yn galonogol bod Cymru wedi gweld un o'r cynnydd mwyaf mewn GYC fesul awr a weithiwyd rhwng 2004 a 2021, ond bod bwlch mawr o ran cyfartaledd y DU yn gyson. Nododd hwn fod llawer o'r deunydd sy'n ymwneud â'r galw a'r ochr gyflenwi ar gyfer cyllid yng Nghymru yn dweud rhywbeth wrthym am y ffactorau a allai fod yn cyfyngu ar dwf cynhyrchiant a chyda Chymru yn dal i fod tuag at waelod tabl rhanbarthol y DU o ran GYG y pen.⁶¹

⁶⁰ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1f628002-en/index.html?itemId=/content/publication/1f628002-en#chapter-d1e50-37ed2a2086>

⁶¹ Gweler Economi Cymru mewn Rhifau [Economi Cymru mewn niferoedd: dangosfwrdd rhyngweithiol | LLYW.CYMRU](#)

Mae rhai ffigurau a adroddwyd yn yr adroddiadau chwarterol yn newid yn eithaf cyflym. I'r darlennydd, mae'r atodiad hwn yn darparu dolenni gwe at yr ystadegau sy'n cael eu diweddarau'n aml fel y gellir cael diweddariadau cyn yr adroddiad chwarterol nesaf.

Diweddariadau CDG y DU:

<https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/latest>

Dadansoddiad o farchnad lafur y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes>

Data marchnad lafur ranbarthol y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/nationallabourmarketsummarybyregions01>

Atodiad 2:

Rhagolygon CDG dethol ar gyfer economi'r DU 2023 (% twf blynyddol)

7

Rhagolygon	Dyddiad y rhagolwg	Twf blynyddol % CDG
IMF	Gorffennaf 2023	0.4
OECD	Medi 2023	0.3
NIESR	Awst 2023	0.4
<i>Rhagfynegwyr eraill nad ydynt yn ddaroganwyr y ddinas</i>		
CBI	Medi 2023	0.4
Experian Economics	Medi 2023	0.2
Oxford Economics	Medi 2023	0.5
<i>Daroganwyr y ddinas</i>		
Capital Economics	Medi 2023	0.2
JP Morgan	Medi 2023	0.6
KPMG	Medi 2023	0.4

Ffynonellau: Ar gyfer IMF, OECD, a NIESR gweler Adran 2 yr adroddiad hwn. Ar gyfer 'Rhagolygon eraill nad ydynt yn ddaroganwyr y ddinas a Daroganwyr y ddinas gweler: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-september-2023>

Dirnad Economi Cymru Economic Intelligence Wales

bancdatblygu.cymru
developmentbank.wales

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC / DBW. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i rheoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru